

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.
Telefonszámok: T. 242—49. T. 233—82.

A FALUSZÖVETSÉG LAPJA

LAPVEZÉR:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
PERLAKY GYÖRGY.

Előfizetési árak: Egész évre 8 P.

Félévre 4 P. Negyedévre 2 P.

Egyes szám ára 20 fillér.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam, 19. szám.

Vasárnap, május 6.

A revízió reménye.

Rothermere lord akciója változatlan kitartással folyik és alig mulik el nap, hogy erről újabb meggyőződést szerezni ne nyílnék alkalmunk. Előbb az Amerikából visszatért magyar küldöttségek, utóbb hírlapírókkal folytatott beszélgetések nyújtottak alkalmat Rothermere lordnak arra, hogy megkezdett akciójáról részletesen nyilatkozzék. Legutóbb pedig Budapest polgármesterének adott válasza keltett megérdemelt érdeklődést országszerte.

Hogy a helyzet mennyire megérett arra, hogy a reményekből belátható időn belül tények legyenek, arra Schandl Károly volt államtitkárnak, az OKH vezérigaz-

gató-alelnökének az Országos Széchenyi Szövetségben elmondott beszéde a legkézzelfoghatóbb bizonyíték. Schandl Károly egyik legkomolyabb tényezője a magyar politikai életnek és mindenki úgy ismeri őt, hogy meg nem gondolt kijelentésekre nem szokta ragadtatni magát. És ebben a beszédében ő is rámutat a Rothermere-akció közeli eredményességére, egyuttal arra, hogy a trianoni béke revíziója esetén száz és száz tanult magyar fiatalember nyerhet elhelyezést és kenyeret azokon a területeken, melyek hozzánk vissza fognak kerülni.

Rothermere lord idegen államnak polgára, akit bizo-



Szamoskér (Szatmár-vármegye) közönsége a templom előtt elülteti Nagymagyarország emléktölgyfáit.

nyára nem ösztönözhet cselekvésre a revízió kérdésével kapcsolatban az a történelmi igazságokon is tulmenő nemzeti érzelm, mely minden magyart el kell, hogy töltsön, ha a trianoni békére gondol. Rothermere lord bizonyára egyike a világ legtisztéletreméltóbb egyéniségeinek, az igazságnak páratlan bajnoka, de mert mégsem magyar, tehát a dolog természeténél fogva nem fájhat neki az, ami nekünk fáj és nem érezhet úgy, ahogy mi érezzük. Ő tehát a trianoni béke revíziójában nem azoknak az ezeréves jogoknak érvényesülését keresi és követeli, melyekhez mi utolsó leheletünkig ragaszkodunk, hanem bizonyos idegen szemmel is felfedezhető olyan földrajzi és néprajzi igazságoknak kíván érvényt szerezni, amelyeken túl és amelyeken felül élnek és éltetnek a nemzeti tradíció jogai és kötelességei. Ezért van igaza sokszorosan Bethlen István grófnak, mikor a hivatalos magyar békereviziós mozgalmat és álláspontot a lord tisztéletreméltó és nekünk értékes akciójától szigorúan külön kívánja választani. Mert a kettőt külön is kell választani. Rothermere lord a nemzetközi igazságok alapján akarja megtörni a trianoni bilincseket és akar a magyar nemzetnek nagyobb teret biztosítani az érvényesülésre, mi viszont a nemzeti igazságok alapján az ezeréves határok felé tekintünk és egy talpalatnyi földről sem vagyunk hajlandók lemondani, mely földet őseink szereztek meg.

Rothermere lord akciója mindennek következtében az az örvendetes első lépés, amelyet követnie kell azután, ha az idők úgy fordulnak, a többi lépéseknek is. Ezek a többi lépések, amelyek talán a nagyobb és nehezebb részei a békerevizióknak, már egyedül a mi nemzeti és becsületbeli kötelességünk lesznek.

Kun Bélát Bécsben letartóztatták.

Szenzációs fogást csinált a múlt héten a bécsi rendőrség, amelynek detektívjei egy drogériaüzletben letartóztatták Kun Bélát, a szomorú, véres emlékü magyarországi proletárdiktatúra megteremtőjét, aki állítólag már hónapok óta Bécsben tartózkodott, hogy onnan irányítsa az osztrák, de még inkább a Magyarországon folyó kommunista propagandát.

Kun Bélát, aki tudvalevően ki van tiltva Ausztria területéről, már napok óta figyelték a detektívek, akik tudomást szereztek Bécsbe érkezéséről. A kommunista vezér Bécs VII. kerületében hamis cégjegyzéssel irodát nyitott és innen irányította a bolsevista szervezkedést. Itt gyülekeztek Kun Béla elbarátai és a helyiségben egész szekérre való propaganda-iratot és titkos aktákat foglaltak le. A vörös hóhér különböző álneveken járt-kelt az osztrák fővárosban, gyakran fordult meg különböző kávéházakban és sűrűn érintkezett az emigrált magyarországi kommunistákkal is. Abban a pillanatban tartóztatták le, amikor a drogériaüzletből kilépett. A detektívek autótaxi szállították a rendőrigazgatóságra, ahol Presser kormánytanácsos, a politikai osztály főnöke hallgatta ki. Kun Béla, aki a detektívek előtt még tagadni próbálta kilétét, itt már bevallotta, hogy azonos a véres emlékü magyarországi vörös uralom egykori vezérével, de semmiféle közelebbi felvilágosítást jövetelének célja felől nem akart adni és hallgatásba burkolódzott. Kihallgatása után a tartományi törvényszék fogházába szállították és az osztrák hatóságok titkos szövetkezés, tiltott határátlépés és tiltott visszatérés miatt indítottak ellene eljárást.

A nyomozás megállapította, hogy Kun Béla a magyarországi kommunisták kérésére jött Bécsbe, hogy itt egy újabb nagyarányú kommunista szervezkedést készítsen elő magával hozott agitátor társaival. A szervezkedésben legerősebb segítőtársa Székely Béla volt népbiztos volt, akit Kun Béla irodájában fogtak el a detektívek. Őrizetbe vették Kun Béla titkárnőjét, Breyer Ionát is, egy negyven év körüli kommunista rajongót, valamint Kun Béla sógorát, akit azonban később szabadonbocsátottak.

A lefoglalt iratok között egy kézzel irt levelet találtak, amelyben a kommunista pártkongresszus küszöbön álló összehívásáról van szó, amely június folyamán ült volna össze Bécsben és ez döntött volna a Magyarországon indítandó kommunista akcióról. A nyomozás legújabb adatai szerint Kun Béla már öt hónap óta tartózkodik Bécsben és ez idő alatt megfordult Németországban, Zürichben, Párisban, sőt állítólag Budapesten is. Kun Béla celláját rendkívüli erősen őrzik. Vasárnap letartóztatták Kun Béla öt társát is, akiknek bűnlajstromát most állítja össze a bécsi rendőrség. Kun Béla letartóztatásának hírére az exponált kommunista vezérek elmenekültek Bécsből.

Schweinitzer rendőrfőtanácsos, a budapesti főkapitányság politikai osztályának vezetője Bécsbe utazott, ahol részletesen informálta a rendőrfőnökséget arról a nyomozásról, amelyet a magyar rendőrség a kommunista üzemek leleplezése érdekében hosszú idő óta folytatott és rendkívül fontos adatokat nyújtott át Kun Béla külföldi szerepléséről és fellépésének előzményeiről.

A letartóztatással kapcsolatban felmerült az a kérdés, vajjon a magyar kormány kérni fogja-e Kun Béla kiadatását, miután az az elfogató parancs, amelyet ellene a budapesti ügyészség még 1920-ban kiadott, gyilkosság és egyéb közönséges bűncselekmény miatt, ma is érvényben van. Addig azonban, amíg a budapesti ügyészség hivatalos értesítést az ügyről nem kap, nem tesz ebben az irányban intézkedéseket. *Hir szerint Oroszország repülőgépet akar Bécsbe küldeni, hogy azon szállítsa vissza Kun Bélát, mert a környező államok egyike sem akarja megengedni, hogy határaikon keresztül vigyék Kun Bélát vissza Oroszországba.*

Egyik földrengés a másik után pusztított a Balkánon.

Megemlékeztünk már róla, hogy Bulgáriában egymásután két földrengés is pusztított, most pedig arról kell beszámolnunk, hogy a két földrengés után újabb három katasztrófális földrengés történt Görögország és Bulgária területén. A szörnyű csapás következtében Korinthosz városa eltűnt a föld színéről és a környéken levő falvak is rombadőltek. Az első rengés már olyan nagyarányú volt, hogy a virágzó városban alig néhány ház maradt épen és a tizenötezer főnyi lakosság soraiból, aki életben maradt, fejveszetten menekült a vidékről. A menekülők gyalog és kocsikon próbálták elhagyni a zugó, morajló, rengő vidéket, de amerre futottak, mindenütt mozgott a föld és helyenként gejzirek (forróvízü források) törtek ki a földből. Az utak megrepedtek, a vasuti sínek elszakadtak s a megrémült emberek tömege nem tudott nyugalmas helyre lelni. Egész országrész lakosai bolyonganak hajlék nélkül, sátrakban laknak, vagy a szabad ég alatt töltik éjszakáikat és éhínség fenyegeti őket. Százerek tanyáznak a görög tengerpartokon és Bulgária veszélyeztetett vidékein.

A földrengést a korinthuszi kialudt tűzhányó életrekelése idézte elő. A szárazföldhöz közel, a tenger alatt is tűzhányó működik, amely időközönként hatalmas víztölcséreket lövel a magasba. A tenger több ízben megrendült s a hullámszél következtében több hajó össze is ütközött. A halottak és sebesültek számát pontosan megállapítani még nem is lehetett, mert az elpusztult városokba és falvakba nem is merészkednek az elmenekült lakosok. A szörnyű katasztrófa áldozatainak felsegélyezésére csaknem az egész világon mozgalom indult meg. Magyarországon Bethlen Istvánné grófné irányítja a segítő munkát. A Magyar Vöröskereszt Egylet a bolgár földönfutók részére gyűjtést indított és már is szép ered-



Reuma

kószvény
csúsz

ellen minden patikában kapható
1 P 60 fillérért **Kriegner-féle**

REPARATOR

F. Kriegner gyógytár, Budapest, Kálvin-tér

ményekkel járt a mozgalom. Budapest székesfőváros huszezer pengőt küldött a károsultaknak. Több angol cirkáló élelmiszert és takarót vitt a szerencsétleneknek. A pusztulás képe csak ezután fog kibontakozni a maga teljes nagyságában.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Rothermere lord távirata a Ház előtt.

Zsitvay Tibor, a képviselőház elnöke április hó 24-én, az ülés megnyitása után jelentette, hogy Rothermere lordtól távirati válasz érkezett a Ház üdvözlésére. A lord válaszában rendkívül nagyra értékeli a képviselőház határozatát és úgy látja, hogy akciójával az egész világ érdekeit szolgálja. *Most, hogy a világ figyelve fel van kelve, írja a lord, azt hiszem, semmi sem gátohatja meg ügyük diadalrajutását.* A bejelentést lelkes éljenzéssel és tapsal fogadta a képviselőház.

A Ház elfogadta a belügyi tárca költségvetését.

A képviselőház keddi ülésén letárgyalták a belügyi kormányzat költségvetését, melynek során Scitovszky Béla belügyminiszter kijelentette, hogy a községi háztartásoknak a vármegyéhez való viszonyát törvényileg szabályozzák és azon lesznek, hogy a községekre semmiféle terhet ne lehessen ráhárítani a belügyminiszter tudta és beleegyezése nélkül. A belügyminiszter Csák Károly képviselő beszédére válaszolva kijelentette, hogy a községi jegyzők képesítését jogi végzettséghez kívánja kötni és május elsején beterjeszti a *közigazgatás egyszerűsítéséről* szóló javaslatot.

Bethlen miniszterelnök köszönete Pest-vármegye üdvözlétéért.

Pest vármegye közgyűlése táviratilag üdvözölte Bethlen István gróf miniszterelnököt, az ország érdekében hét éven át kifejtett önzetlen és áldásos működéséért. A miniszterelnök a vármegye üdvözlését megköszönve, kijelentette, hogy mindig számít arra a hazafias támogatásra, melyet a multban Pest vármegye törvényhatósága részéről tapasztalt.

A

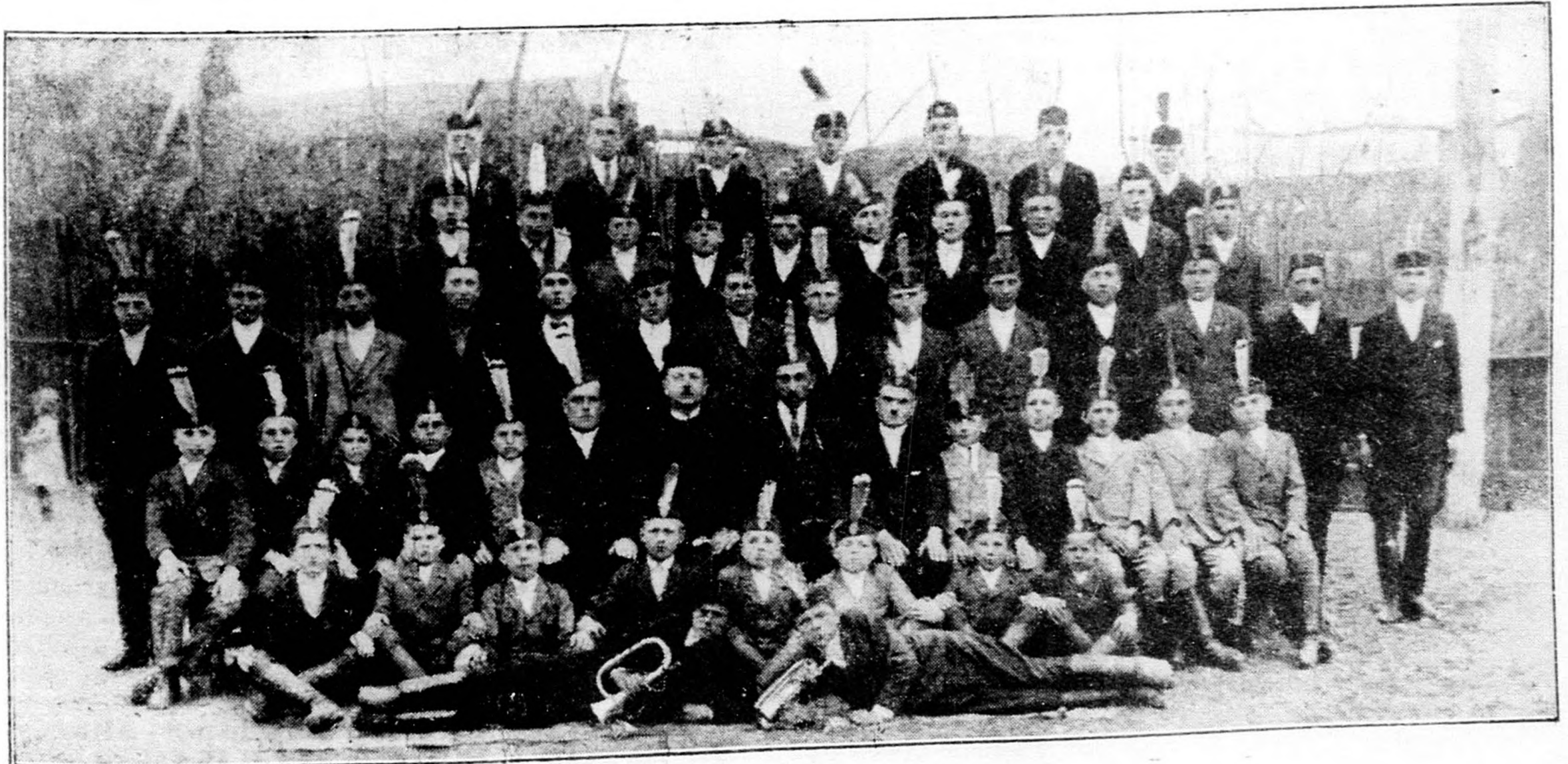
Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

Lehetetlen, hogy mindig engedményeket tegyünk a külföldnek.

A kereskedelmi minisztérium költségvetésének tárgyalása során Herrmann Miksa ismertette a Házzal azokat a kereskedelmi szerződéseket, melyeket Magyarország a különböző államokkal kötött. Ezután kijelentette, hogy a vámtarifa tételeit szakemberek meghallgatásával javítani fogja, noha vámterheink nem haladják meg a szomszédos országok vámterheinek mértékét. Helyesli a külföldi luxuscikkek elleni harcot. Bennünk megvan a készség a kereskedelmi szerződések módosítására, de lehetetlen, hogy mindig mi tegyünk engedményt és arra kell gondolni, hogy hosszas megfontolás után *kénytelenek leszünk harciasabb álláspontot elfoglalni.* A beruházásokról szólva, kijelentette, hogy a kormány csak produktív célra fordíthat pénzt. Az utak építése országos érdek, de elsősorban a külföld felé irányuló forgalom utjait kell használható állapotba hozni.



Szamoskér (Szatmár vármegye) levintecsapata.



Az angol király diszhintója.

mely esakis a legünnepélyesebb alkalmakkor kerül használatba.

A rossz utak elzárják a falut az élettől.

A kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalása során a felszólaló képviselők nagyrésze a kormány utépitési programjának végrehajtását sürgette. Farkas Gyula kijelentette, hogy a falu valósággal el van vágva az élettől a rossz utak miatt. Már csak a termés értékesítése miatt is feltétlenül ki kell építeni az uthálózatot. Indítványozza, hogy azokat az iparvállalatokat, melyeknek járművei túlságosan rongálják az utakat, különösképen adóztassák meg. Több hasonló tárgyú felszólalás után a kereskedelmi tárca költségvetését elfogadták.

Hitelcélokra kell felhasználni a költségvetési feleslegeket.

Az Egységspárt legutóbbi értekezletén a rossz hitelviszonyokról tanácskoztak a képviselők. Az értekezlet vezérszónoka Szabó Sándor volt, akinek felfogása szerint legnagyobb hiba az, hogy a tőke alig tud eljutni a kis hiteligénylőhöz, illetve mire eljut, akkorra annyira megrágul, hogy nem szolgálja azt a gazdasági célt, amelyre igénylője kérte. A költségvetési felesleget alkalmasnak tartaná arra, hogy abból különböző hitelek nyújtsanak. Kérte a kormányt, hogy az Egységspárt közgazdasági bizottságának összehívásával nyújtson alkalmat, hogy a bajok orvoslásának módját megkeressék. Több felszólalás után Bud pénzügyminiszter kijelentette, hogyha a földbirtokreform finanszírozását meg tudják oldani, úgy a gazdasági élet újabb forgótökéhez jut, másrészt pedig tőkék szabadulnak fel, melyek elhelyezkedhetnek ott, ahol rájuk szükség van.

Meg kell szervezni a mezőgazdasági kivitelt és értékesítést.

A képviselőház pénteken délelőtt megkezdte a földmivelésügyi minisztérium költségvetésének tárgyalását. Marschall Ferenc előadó ismertette a javaslatot, majd rámutatott arra, hogy a gazda azért nem tud gyümölcsözően termelni, mert nagyon drága hitellel dolgozik. Farkas Géza a magas vámokat tette szóvá, melyekkel a mezőgazdasági életben szükséges gépeket és gépalkatrészeket sujtják. Egy külföldi traktor behozatala után például 2250 pengőt kell fizetni.

A ráckevei petíció ügyében megszüntették az eljárást.

A ráckevei petíció ügyében a bíróság április hó 27-re tüzte ki a folytatólagos tárgyalást. Ezen a tárgyaláson azonban a felek már meg sem jelentek, hanem be-

jelentették Lampel Hugónak, a petíciós tanács elnökének, hogy az eljárást megszüntetik, sőt a költségek megállapítását sem kéri. Ezek szerint Udvardy János, a kerület népszerű és közszeretben álló képviselője, továbbra is mandátumának birtokában marad.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A francia választások a mai kormány győzelmét hozták.

Franciaországban a múlt vasárnap zajlottak le az általános képviseléválasztások, amelyeken az ország választókerületeinek egyharmada döntött végleg a kerület mandátumának sorsáról, míg a többi kerületekben a pótválasztásokon fog ez megtörténni. Már az eddigi eredményekből is nyilvánvaló, hogy a képviselők többsége a kormányt támogató pártokból került ki, amelyek Poincaré miniszterelnök politikáját kívánják folytatni, vagyis a pénzügyi helyzet további megszilárdítását és a külfölddel szemben a béke és a barátság politikáját. A szocialisták és radikálisok még a pótválasztásokban reménykednek és hogy sikert érjenek el, megállapodtak abban, hogy úgy a jobboldal, mint a kommunisták ellen együtt veszi fel a harcot.

A gyulafehérvári nagygyűlést május 10-én akarják megtartani.

Az oláh nemzeti földmivespárt gyulafehérvári nagygyűlését többszöri halasztás után május hó 10-re tüzte ki Maniu, a párt vezére, aki azt reméli, hogy azon közel háromszázezer ember fog résztvenni. A terv szerint a párt ugyane napon az ország minden városában népgyűléseket rendez. Még mindig kérdéses, vajjon a kormány engedélyezi-e azt, vagy sem. Maniu azonban kijelentette, hogy a gyűlést még a tilalom ellenére is megtartja és azon a kormány azonnali lemondását fogják követelni a szónokok. Ha a nagygyűlést a kormány tilalma ellenére is megtartaná a párt, ez kétségtelenül a rendőrség és a csendőrség beavatkozását vonná maga után és ha zavarás törne ki ennek nyomán, az beláthatatlan következményekkel járhatna Oláhország sorsára.

Az erdélyi magyar párt beszámoló gyűlése.

Az erdélyi magyar párt Bethlen György gróf elnöklésével Kolozsvárott beszámoló gyűlést tartott. Bethlen gróf megemlékezett arról a súlyos sérelemtől, amely a múlt választáson a magyar pártot érte. A pártnak a kisebbségi kérdés megoldására vonatkozó memorandumát még mindig nem intézték el. A pártnak ezután is önállóan kell a választási küzdelembe mennie, mert csak így tudja megőrizni nagy nehézséggel megszerzett súlyát és tekintélyét. A pártvezetőség nagy lelkesedéssel fejezte ki bizalmát a pártelnök személye és politikája iránt.

A magyar nem koldul barátságért.

Egy előkelő bajor lap a magyar-német viszonyról foglalkozott az olasz képviselők budapesti látogatása kapcsán. Németország megerőltetés nélkül játszott volna Magyarországon azt a szerepet, — írja többek között — amely ma Olaszországnak, de Németország küzdelem nélkül lemondott Magyarországról, átengedte a sorsának és később sem fáradozott barátságáért, amikor mindenki felismerte, hogy Magyarország nemcsak élni akar, hanem életképes is. Sajnálja a cikk, hogy a Németországgal való szoros érintkezést kívánó magyar politikusok parlamenti beszédei Németországon visszhang nélkül maradtak. A magyarság büszke nemzet, amely megbecsüli a jóbarátot, de nem koldul barátságot!

Aki kitűnő és olcsó napilapot akar, járassa a BUDAPESTI UJSÁG-ot.

Mükedvelők seregszemléje.

Mai számunkban a következő községek követésreméltó munkájáról adhatunk számot:

Földeák.

A földeáki mükedvelők régi kedves ismerősei a *Vasárnap* olvasótáborának. Évek hosszú sora óta figyelemmel kísérik lankadatlan és fokról-fokra fejlődő munkájukat és már több ízben alkalmunk volt szorgalmukat és készségüket példának állítani mások elé. A jeles gárda husvét ünnepének első és másodnapján óriási érdeklődés mellett és teljes sikerrel hozta színre Gárdonyi Géza örökbecsű népszínművét: *A bor-t*. A fegyelmezett mükedvelő társaság valamennyi tagja tudásának és képességeinek legjavát adta: ezzel az előadással is szaporította tehát sikereinek nagy számát. Mellékelt képiünk az előadás tehetséges és kipróbált szereplőit ábrázolja: Nádasdi Mihályt, Mészáros Pannikát, Vízhányó Lajost, Mészáros Rózsikát, Bálint Lászlót, Bakaesi Matildot, Nagypál Árpádot, Bugyi Juliskát, Ádok Jánost és Bugyi Dénest. (A képet Szakács Mihály készítette.)

Debréte.

Képiünk a debréteiek összetanult, sok sikert aratott mükedvelőgárdáját ábrázolja. A társaság valamennyi tagja megérdemli, hogy tudásukról, szorgalmukról és odaadó munkájukról a legnagyobb elismerés hangján emlékezzünk meg. A gárda



„A gyimesi vadvirág“ Tépén

tagjai névszerint a következők: *Fekvő*: Jakab László. *Első sor* (balról jobbra): Gönczi Ferenc, Rencsicsovszki Margitka, Eperjessy Ferenc, Tóbis Ilonka, Rencsicsovszki József, Juhász János. *Második sor*: ifj. Rencsicsovszki István, Eperjessy Margitka, Hajsó Sándor, Jakab Jolánka, Tóbis Barna. *Harmadik sor*: Tóbis István, Lengyel Miklós és Eperjessy József.

Továbbra is kitartást és sok szép sikert kívánunk a debréteiek lelkes csapatának. A falusi kulturmunka okos, céltudatos harcosai ők!

Tépe.

Tépe község ifjuságának kulturális irányítása Farkas János református lelkész kezében van, aki mindent elkövet, hogy a reábizott fiatalság fogékonyságát és készségét a nemes törekvések szolgálatába állítsa. Odaadó és feladata magaslatán álló erő kifejtésének gyönyörű bizonyítékai: az elért eredmények. Meg vagyunk győződve róla, hogy a legőszintébb elismeréssel találkozható munkája további szép sikereket ér el és ezek a sikerek nemcsak jól pergő, nagyhatású színelőadásokban fognak megnyilvánulni, hanem — hiszen ez a mükedvelő munka legmélyebb célja — a kulturmunka nyomán a falusi fiatalság lelkelete, gondolat- és érzésvilága a kívánatos irányba ferelődik. Farkas János lelkész munkáját természetesen nagy mértékben megkönnyíti, hogy lelkes, ügyes és jóképességű mükedvelő gárda áll rendelkezésére, melynek valamennyi tagja méltán tarthat számot dicséretre. A társaság legutóbb *A gyimesi vadvirág*-ot hozta színre kitűnő előadásban, nagy és emlékezetes sikerrel. A szereplők közül külön ki kell emelnünk Szentesi Etel és Solymossy Piroskát.



„A bor“ Földeákon.

mosy Piroskát énekszámait, Solymossy Mihály, Kovács Irén, Csetreki Imre, Fábian Károly pompás játékát és Kelemen László *Marci-alakítását*, aki józü tréfáival és mókáival viharos derűlttségben tartotta a hallgatóságát. Mellékelt képiünk az előadás szereplőit mutatja be. *Első sor* (balról jobbra): Fábian Lajos, Kelemen László, Gyulai Pál. — *Második sor*: Csetreki Irén, Solymossy Piroskát, Buka Antal, Kovács Matuska, Csetreki Imre, Kiss Áron. — *Harmadik sor*: Sámí János, Buka Pál, Solymossy Mihály, Fábian Károly, Szentesi Etel, Farkas János ref. lelkész. — *Negyedik sor*: Szöllősi Sándor, Farkas Irén, Gál Gyula, Kovács Irén, Buka Irén, Szöllősi Margit és Szöllősi Imre.

A *Vasárnap* ösztönte örömmel gratulál a tépeiek derék munkájához.

Paks.

Multheti számunkban képet és néhány sort közöltünk a paksi római katolikus ifjuság egyet mükedvelőgárdájáról. Utóbb az előadás szereplőinek névsora is beérkezett hozzánk, multkori híradásunkat tehát a következőkkel egészítjük ki: Színre került Csíte Károly: *A bíró leányai* című háromfelvonásos népszínmű. A kitűnő előadás jeles szereplői itt következnek: Vayer Mátyás, Feil Magda, Wolf Annus, Girst Ádám, Weisz Terus, Kis Katica, Kern Ferenc, Fink János, Vayer Márton, Feil Ferenc, Wolf Mariska, Hanel Mariska és Fink Mariska. Az előadás igen nagy sikert aratott.



Debréte mükedvelők.

MEZŐGAZDASÁG

Hogy védjük meg szőlőinket a fagytól?

A *Borászati Lapok*-ból vesszük a következő sorokat:

Lösching József, az alsóausztriai szőlészeti és gyümölcsészeti főfelügyelő érdekes könyvet írt *Fagykárak és védekezés a mezőgazdaságban, különös tekintettel a szőlőre* címmel. Ez a könyv már tulajdonképpen 1914-ben készült, de a háború miatt nem áadták ki és az 1927.évi nagy fagy adta meg újból az időszerűségét. Több szakférfiu segítségével íródott a könyv, mely felöleli az összes védekezési módokat és különösen a *füstölésre*, illetőleg *fűtésre* helyezi a fősúlyt. Fűteni és nem füstölteni. Ez szerinte a fő.

Erre vonatkozólag a következő végkövetkeztetéseket vonja le:

1. A füstölés, illetőleg fűtés, ha céltudatosan és tervszerűen hajtják végre, 2—4 fok hidegig megvédi a szőlőt.

2. A védekezésnél úgy a füstölési meleg, mint a beködösítés figyelmet érdemel.

3. A meleg és füst levegőkeveredést okoz.

4. Minden fagnak kitett területen külön fagy elleni tervet kell kidolgozni. Elsősorban a hideg levegő irányát kell ismerni. Negyedholdankint 10—12 fűtőhely szükséges, ami három óra hosszáig elég. 5 kg. kőszén, 6.5 kg. barnaszén, vagy 3 kg. olaj, illetőleg 3.2 kg. kátrány.

5. A levegő nedvességtartalmát növelni kell, mert ezáltal a füstölés és fűtés hatását emeljük. Ez nedves anyagok elégetésével történik.

6. Ha másképp nem lehet, úgy a hideg irányából háromszorosán állítjuk fel a fűtőtesteket.

7. Ha félig-meddig lehetséges, a hideg levegő irányában 2—3 méter magas szalma- vagy jutavászfonalakat kell emelni.

8. Az eddigi füstölések célt tévesztettek.

9. A fagy elleni védekezések csak akkor eredményesek, ha nagyban és közösen viteknek keresztül.

10. Kisebb szántóföldek közé ékelt szőlők védelme lehetetlen. Költséges.

11. Megfelelő tüzelőről, fűtőtestről kell gondoskodni.

Itt jegyezzük meg, hogy a fagy elleni védekezés akkor válik időszerűvé, ha este 6—7 óra között a hőmérő 6—7 fok C. melegre száll alá.

Mikor tenyészérett és meddig tenyészképes a szarvasmarha

A növendékmarhát nem volna helyes azonnal tenyésztésbe venni, mihelyt „ivarérett“-nek mutatkozik. A túlkorai anyaság miatt a tehén sohasem éri el azt a fejlettséget, csonttömeget s arányokat, amelyeket felmutatott volna, ha később veszik tenyésztésbe; rendszerint betegségekre hajlamos, kényes, rossz takarmányértékesítő válik belőle s idő előtt elöregedik; a fiatalkori medence miatt szülési nehézségekre is el kell készülni s emellett számolnunk kell azzal, hogy a borju is csak apró, csenevész, csekély értékű lesz.

Az üszök behágtatásának időpontját a következők szem előtt tartásával állapítjuk meg:

Ha célunk különösen erős, csontos állománynak a kitenyésztése, akkor az üszök behágtatásával jobb késlekedni. Tulságba menni azonban e különleges tenyész cél miatt sem szabad, mert a „tulváraztatott“ és legelőre nem hajtott, „hizlalt“ üszök szép, kerek formákra, nagy méretekre, erős csontokra tesznek ugyan szert, de az egész szervezet elzsírosodása miatt a jó formáknak áldozatául esik a rendes nemi élet: az ilyen üszök később ritkán fogamzanak, gyakran elvetélnek, nehezen szülnek és alig adnak valami tejet.

Oly vidéken, hol a tehének erős csontfejlődése céljából az üszök behágtatásával késnek (pl. az Alpokban), ez utóbbiakat 1½—2 éves korukban könnyű igába be szokták

fogni, hogy a nemi szervek elzsírosodását megakadályozzák.

Ha a tenyész cél lehetőleg nagy tejhozam elérése, akkor több tenyésztő indokoltnak tartja az üszök korai beüzetését. Ezt azonban napjainkban már sokan tagadásba veszik.

A tenyész cél figyelembevételével mellett még feltétlenül szükséges egyedileg is megbírálni a tenyésztésre szánt üszöket s a fejlettebbeket korábban bocsátani bika alá, a gyengébbekkel pedig várni.

Hazánkban a hazai pirostarka, szimmentáli, borzderes és lapályfajtájú üszöket leghelyesebb lesz 2—2¼, a magyar erdélyieket — az egyedi fejlettség szerint — 3—4 éves korukban tekinteni „tenyészérett“-eknek.

A bikának korai használatba vétele helytelen azért, mert ebben az esetben a szervezet feilődése a nemi élet izgalmi miatt zavart szenved; továbbá igen korán megcsökken a nemzési kedv és a herék termelőképessége.

Hazai viszonyaink közt a hazai pirostarka és általában a nyugoti fajtájú bika 1½, a magyar erdélyi 2—3 éves korban szokott „tenyészérett“ lenni. Természetesen itt is kívánatos lesz a koron kívül az egyedi fejlettséget is megbírálni s ennek alapján dönteni el, hogy nem fog-e már ártani a nemi élet a bika további fejlődésének. Ugyancsak a tenyésztés zavartalanságának biztosítékául a 2 éven aluli bikát még aránylag ritkán, pl. hetenként egyszer vezessük ki hágásra s csak 2 év elteltével használjuk sűrűbben.

Hogy mikor selejtezzünk ki egy bizonyos tehenet, annak megállapításánál legjobb ama régi és praktikus elvet követni, hogy akkor, mikor jobbat állíthatunk helyébe. Ennek alapján a ritkán fogamzó, betegeskedő, gyenge borjakat ellő, kevés tejet adó tehének már korán eltávolítandók a tenyésztésből, míg a minden tekintetben kifogástalan példányokat célszerű lehet tenyésztésben tartani még előrehaladt koruk, illetőleg annak ellenére is, hogy minél öregebb korban visszük őket huspiacra, annál kisebb árat kapunk értük.

A legtöbb tehén 10—14 éves korában, azaz 8—10 borju felnevelése után kerül vágóhidra, mert a legtöbb e korban már foghijassága miatt rosszul legel, rosszul táplálkozik, azért gyenge borjakat szül és tejtermelése is csökken.

A bikákat — a nálunk divó tartási mód mellett — már igen korán, 4—6 éves korukban ki kell zárni a tenyésztésből, mert elnehezednek, lábfájás miatt nem háganak, elvadulnak. Ez annál inkább káros, mert a bika már elveszett, mikor utódaiban a „valódi tenyészértékéről“ magunknak fogalmat alkotunk.

Kisebb tenyészértékű bikáknál a kiselejtezést még korábban eszközlik, mert e korban a huspiacon jobban értékesülnek.

A rokontenyésztés kizárása céljából kár levágni a jó bikát, hanem inkább egy más tenyésztésbe átvinni.

Hogy kellő ápolás (mozgatás) mellett a bikák 10—14 éves korban is még javában tenyészképesek, azt például az igazolja, hogy sok svéd, dán, német és jersey bika 17 éves korában még 3 hónap alatt háromezer dollár hágatási díjat szerzett gazdájának Chicagóban, de ezt is felülmulta egy svéd bika az 1911-iki Örebro-i kiállításon, amikor is 21 éves korában kiállítva még jó eredménnyel hágott.

AGRÁRIA *patkányirtó gúskonzerv*
250 gramm 1 pengő 80 fillér, 500 gramm 3 pengő.




RADIKAL *baktériumos patkányirtó*
húskivonat 250 gr 2 P 50 fill., 500 gr. 4 pengő.

Kapható minden gyógyszerár- és drogériában.

Rokontenyésztés és vérfel-frissítés.

Minden tenyészállat abban az esetben hajt megfelelő hasznót, ha értékes tulajdonságait utódaira is át tudja vinni. Más szóval, ha örökíteni képes értékmérő tulajdonságait.

Hogy minél biztosabban örököljék az ivadékok szü-leik értékes jellegvonásait, gyakran előfordul az az eset, hogy az anyát fiával, az apát leányával párosítják. Minthogy ez állatoknál rokonsági viszony fennforgását állapíthatjuk meg (mert őseik között azonos egyed szerepelt) s ezt a tenyészműveletet *rokontenyésztésnek* szoktuk nevezni. A rokontenyésztést az angol tenyésztők kezdtek tervszerűen alkalmazni először. Az angol tenyésztőknek ilyen uton elért kiváló eredményei élénk bizony-ságát szolgáltatják annak, hogy a rokontenyésztés a jö-vedelmező állattenyésztésnek egyik elengedhetetlen esz-köze. Mindenki ismeri a híres angol telivér lovat, az angol husmarhákat, husjuhokat, hussertéseket. Ezeket a kitünő állatfajtákat az angolok gondos rokontenyésztéssel és alapos tenyész kiválasztással keltették életre. Ma már a kulturállamokban általánosan bevezetett tenyész eljárás a rokontenyésztés, amelynek fentebbi előnye mellett meg van az a jó oldala is, hogy alkalmazásával megtakaríthatjuk egy új tenyészapaállat beszerzésének költségeit is.

Minél kisebb valamely tenyész, annál hamarabb rokonságba kerülnek abban az egyedek. És éppen a kis-tenyészetek azok, ahol a rokontenyésztés kiváló előnyeiről igen ritkán van alkalma a tenyésztőnek megbizonyo-sodni: rendszerint hátrányát tapasztalja. Ennek oka pe-dig abban rejlik, hogy a rokontenyésztés kétélű fegyver! Mert nemcsak a kiváló termelőképességi tulajdonságok rögzítésére és továbbvitelére lehet ennél a tenyész-műveletnél számítani, hanem a nem kívánatos tulajdonságok megjelenésére is. Sőt — sajnos — ha a rokonságban lévő szülőpároknak valami hibájuk volt, amelyet a párosítás-nál a felületes szemlélő nem méltatott kellő figyelemre, akkor ez a rossz tulajdonság az utódban egész bizonyo-san meg fog jelenni és pedig rendszerint nagyobb mér-tékben, mint az a szülőpároknál észlelhető volt. Ez ter-mészletes dolog is. A rokonoknál az „öröklődési anyag“ azonos, tehát az azonos hibák öröklékenysége ezáltal biz-tosítja van.

Éppen ezért jó szemé és alapos ismeretei legyenek annak a tenyésztőnek, aki rokontenyésztéssel dolgozik, mert ha állományában valamilyen rossz tulajdonságot — akaratán kívül — rögzített, annak kiküszöbölése ugyan-csak próbára teszi türelmét és anyagi erejét.

Másik hátránya a rokontenyésztésnek akkor jelent-kezik, ha a megengedett határon túl élünk vele. Ekkor degeneráció, elkorcsosodás lép fel: gyengül a szervezet szilárdsága, elfinomodik a csontozat, fokozott fogékony-ságu lesz a jószág a betegségekkel szemben, míg ellen-állóképességéből veszít stb. Tehát bármilyen kiváló ro-konegyedek párosítására van is alkalma a tenyésztőnek, mi-helyt a rokontenyésztést száz százalékig nem találja kielégítőnek, azonnal hagyja abba!

A kistenyészetekben igen gyakran lehet tapasztalni a rokontenyésztésnek ezt a hátrányát, mert itt jóformán csak egy himállat leszármazottai vannak, amelyeket is-mét és ismét ez a him állat fog megtermékenyíteni. Itt már *vérfertőzéssel* állunk szemben, aminek egyetlen or-vossága egy új és pedig erőteljes, egészséges him állat-nak gyors beszerzése. Ennek a vére fel fogja „frissíteni“ azt az „elkopott“ öröklődési anyagot, amely a vérfertő-zés útján nemzedékről nemzedékre átszármazott. Időn-ként tehát *vérfrissítésre* van szükség ott, ahol a rokon-tenyésztés árnyoldalai jelentkeznek.

Vérfrissítésre vagy vérujításra van szükség még akkor is, ha az állatok nem részesülnek természetesen tartásban, avagy a tenyésztett fajta változott viszonyok

STERNBERG

királyi udvari hangszergyár

Budapest, VII. kerület, Rákóczi-út 60. sz.

3 lemez ingyen



Beszélőgép

P 25.—
erősebb
P 50.—



Koffer
beszélőgép

erős, mesés
hangu P 80.—
még finomabb
P 100.—



Gitár

P 20.— remek-
hangu P 40.—
Mandolin P 20.—



Harmonika

mesés,
orgona hangu
P 12.—
3 váltós P 16.—
2 soros P 40.—



Hegedű

jó hangu P 12.—
még finomabb
P 26.—
Játékhegedű
P 4.—



Levente-zenekarok
szakszerű felszerelése



Világmarkás

zongorák

legolcsóbban

Árjegyzék bármely hangszerről ingyen

(éghajlat, talaj, takarmányozás) következtében eredeti típusát veszteni kezdi.

Ha az állatok állandóan istállóva vannak, rokontenyésztés kizárása mellett is elfinomodik szervezetük. Ebben az esetben egy erősen fejlett, szilárd szervezettel himállat alkalmazása válik szükségessé. Amikor pedig az eredeti típus tenyésztése nem felel már meg a hozzáfűzött reményeknek, akkor az eredeti „rögon“, eredeti hazájában nevelkedett himállat fogja javítani a fellépett hibákat.

A vérfrissítésre vagy vérujításra rendszerint himállatot szoktak használni. Ritkábban nőivarukat. A himállatok vásárlása, bármennyibe kerüljenek is azok, mindig gazdaságosabb, mert egy him 30—60 utódot is nemzhet egy évben. Átala tehát sokkal hamarabb és kevesebb költséggel átalakíthatjuk az állományt, míg ugyanezt az eredményt sok és nagyobb anyagi befektetést igénylő nőstény állatok beszerzésével érhetnénk el.

Hogy kell kukorica alá műtrágyázni?

Minden gazda azt hiszi magáról, hogy az ő gazdasági rendszere a legjobb s abból semmiként sem akar engedni. Pedig ez nem így van, mert a legjobb csak sok ember tapasztalatából szűrődhetik le, s amit sok ember legjobbnak tapasztalt, azt az egyes ember is elfogadhatja, mert az bizonyára jobb, mint az ő rendszere. A kukorica trágyázásával is így vagyunk. Azt mindenki tudja, hogy a kukorica sok istállótrágyát igényel, azt azonban hogy mikor kell az istállótrágyát a kukorica alá adni, meg hogy sok istállótrágya mellett is fokozza a célszerűen alkalmazott műtrágya a termést, már nem mindenki tudja. A mi gazdáink többnyire kora tavasz-



Vadkacsavadászat mesterséges kacsákkal.

A vadász a magával hozott mesterséges vadkacsákkal csalogatja az élőket, melyek így a vadász biztos zsákmányává lesznek.

szal trágyáznak kukorica alá, amidőn okvetlenül alá kell azt szántani, holott a tavaszi szántás mindenesetre nagyon káros a tengerire s minden esetben csökkenti annak termőképességét. A kukoricát a téli szántás után, az őszi mély szántás előtt kellene trágyázni, hogy ezáltal a tarlóhántás és az őszi mély szántás nagy előnyeit, ami a talaj vízbőségében nyilvánul meg, kihasználhassuk.

Egyedül istállótrágyával azonban még abban az esetben sem biztosíthatjuk a legnagyobb terméseket, ha ősszel hordtuk is azt ki, mert a tengeri igényes növény, amely sok táplálóanyagot von el a talajtól s nagy terméseket csak akkor adhat, ha a talajban nagymennyiségű könnyen oldható táplálóanyag van. Ezért újabbán mindinkább terjed a kukorica műtrágyázása is, habár a legtöbb gazda nem tudja, miként és hogyan kell a kukoricát műtrágyázni, nem tudja, hogy erre a célra minő és mennyi műtrágyára van szüksége.

Az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a kukorica a szórótrágyázást nem mindig hálálja meg, de annál inkább meghálálja a sorba- vagy fészekbetrágyázást.

Sorbatrágyázással Magyaróváron értek el kedvező eredményeket. És pedig 50 kg. szuperfoszfáttal sorbatrágyázva kat. holdanként a magterméstöbblet 212 kilogrammal volt nagyobb, mint a trágyázatlan területen. 50 kg. szuperfoszfát, 25 kg. 40%-os kálisó magterméstöbblete 236 kg., 50 kg. szuperfoszfát, 25 kg. csilisalétrom magterméstöbblete 265 kg. volt, mindhárom műtrágya fenti adagainak magterméstöbblete pedig 459 kg. E terméstöbbletek nemcsak bőségesen térítették meg a csekélymennyiségű műtrágya árát, de igen nagy tiszta hasznot is adtak.

Éppen ilyen előnyösnek látszik a fészektrágyázás is, amidőt tehát a műtrágya ugyanabba a fészekbe kerül, mint amelybe a magot is beleteszik. A fészektrágyázás azonban nagy gondot igényel. Nagy gondot kell fordítani arra, hogy a műtrágya ne egy csomóban kerüljön a fészekbe, hanem egy kalapnagyságu területen össze kell azt a talajjal jól keverni s ennek megtörténte után a magot a fészekbe belevetni s beföldelni. Ezen eljárással 4—5 mázsás terméstöbbletekre lehet számítani. Kö-

tött talajon e célra egyedül a szuperfoszfát is megfelel, amelyből egy-egy fészekbe egy fél dkg. alkalmazandó, ami kat. holdanként 70—80 kg.-nak felel meg. Homokos, káliigényes talajra azonban a szuperfoszfát mellett kálit és nitrogéntrágyát is kell adni, és pedig e keverékből szintén egy fél dekát fészekenként. A keverék álljon 60% szuperfoszfátból, 20% káliból és 20% nitrogéntrágyából, kénsavasammoniókból, csilisalétromból vagy mészsálétromból. Kötött talajon is fokozódik a terméstöbblet abban az esetben, ha a szuperfoszfát közé egy kevés kénsavas ammoniókat vagy csilisalétromot keverünk, de különben is összehasonlító kísérletekkel állapítandó meg, hogy kinek-kinek a talaja mikor adja a legnagyobb és leghasznosabb terméstöbbletet, ha a szuperfoszfát egymagában, vagy kálival, illetőleg nitrogénnel keverten lett alkalmazva.

A répabarkó irtása. Répatermelő vidékeken általánosan ismert ez az apró szőröktől fehéresnek látszó fedelesszárnyú bogár. Ugy a kifejlődött bogár, mint lárvája (kukaca) számottevő ellensége a répának. Ahol irtását elhanyagolják, annyira elszaporodik, hogy csak fáradtságos, évek során tartó költséges munkával tudunk megszabadulni tőle. Ha azonban a megfelelő időben fogunk hozzá irtásához, aránylag kis fáradtsággal is megmenthetjük répánkat. Egyik irtási mód a répabarkó ellen a körülárkolás. A répatáblát egy ásonyomnyi mélységben védőárkokkal vesszük körül, hogy a tavalyi répatábláról átvándorló bogárnak az idej táblára való eljutását megakadályozzuk. Ez esetben az ároknak a répatábla felé eső oldala teljesen sima legyen és kissé a föld alá tartó rézsutos, azaz az ároknak felfelé szűkülő, irányára nagy súlyt kell helyezni. Így a répabarkó nem tud felmászni az árok falán. Bizonyos távolságokban fogógödröket is kell ásni. A fogógödrök fala teljesen meredek és sima legyen, hogy az árokba került és ott mászkáló bogarak beleessenek, onnan ne jöhessenek ki. A fogógödröket fogóedények is helyettesíthetik. A fogóedényeket az árok aljának szintjéig kell leásni a földbe. A körülárkolásnak csak addig van haszna, amíg a répabarkó repülni nem tud. Mihelyt repülni tud, az árkolással elkéstünk. Ezért tehát minél korábban árkoljuk körül veszélyeztetett táblánkat. A répabarkót az árkolással való védekezésen kívül szedéssel is kell irtani. A szedést vagy emberi munkával, vagy pulykával szokták végrehajtani. A pulykát 20—25-ös csoportokban terelik a táblán. Ilyenkor mindig gondoskodni kell a pulykák számára bő ivóvizről is! A megtámadott répatáblát 3—4 százalékos klórbáriummal kell végig permetezni. Hogy a klórbárium a levelekhez jól tapadjon, minden 100 liter permetlébe 3—4 kg. melaszt keverjünk. A barkó a lepermetezett levelet megrágja s a levélre tapadó méreg így elpusztítja. A permetezésnél vigyázni kell, hogy a permetlé a levélzetet ne perzselje meg. Ezért próbaképpen egy kisebb részt gyengébb és egy másik részt erősebb oldattal permetezzünk be. Ha az erősebb oldat sem perzseli meg a növényt, akkor evvel végig permetezhetjük az egész táblát.

A méhrajok befogása legtöbbször nem okoz különösebb gondot a méhésznek, mert a rajok rendszerint a közeli fákra, bokrokra, kerítésekre szoktak lerakni. Bizonyos mértékig szabályozni is lehet a rajok letelepedési helyét. Evégett alacsony, szanaszét üres, kiépített öreg lépeket szoktak tetszés szerinti helyekre elhelyezni. Tapasztalás szerint a méhek rajzaskor nagyon kedvelik ezeket az öreg lépeket és szívesen rakódnak oda. Más mód szerint a kívánatos letelepedési helyre egy elpusztult anyát tűznek. Ennek szagát a méhek megérik és odatelepednek. A raj befogását már készen kell várnia az új lakók számára előkészített kaptárnak. Ki kell tisztítani a kaptárt, bele kell

**Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR**

Kitűnő gyártmányu

szőlőpermetezők

legolcsóbb áron beszerezhetők

SZONTÁGH PÁL rézáruraktár

Cégtulajdonos: TERÉNY S.-né.

Budapest, IX., Üllői-ut 19. szám.

Telefon: József 362—17.



helyezni egy pár műlépet, vagy kiépített lépet. Abban az esetben pedig, ha nincs kilátás bő hordásra, mézzel teli lép behelyezésével gondoskodjunk az új családról. Alkalmas eszköze a raj megtelepítésének még az, ha egy fiasításos lépet is elhelyezünk az új kasba. A beteendő lépek száma mindig a raj népességétől függ: 14—20 darab országos keretméretű lép felel meg legjobban az új család igényeinek. Gyengébbnek kevesebb, erősebbnek több kell. A lépek behelyezésével sohase fukarkodjunk. Ugyanis, ha a raj új lakásában kiépített lépeket kap, azonnal hozzáfoghat a hordáshoz és fiasításhoz: így nem fogja idejét lépkészítéssel elvesztegetni. Ami már most a tulajdonképpeni befogást illeti, tudnunk kell, hogy bárhová is telepedett volna az új raj, azt egy órán belül okvetlenül be kell fogni. Ellenkező esetben könnyen megszökhet. A befogás előtt cukros vízzel permetezzük be a rajt és seperjük be a rajfogóba. Ha alacsonyabb ágra telepedett, alá helyezzük a rajfogót s az ágra gyakorolt — lehetőleg egy — erőteljes ütéssel ejtsük bele a fogóba. A fogóból az arra szolgáló seprőgaraton át a kijelölt kasba helyezzük a családot. Megtörténik, hogy az új raj a betelepítés után rövidesen elhagyja kaptárát. Ennek oka vagy az, hogy a kaptár nem volt kellőképpen kitisztítva, vagy az, hogy az anyát nem fogták be. Utóbbi esetben visszaszáll a raj oda, ahol eredetileg megtelepedett. A másodszori befogással az anyát rendszerint sikerül rajával együtt elfogni. A nehezen hozzáférhető helyeket kenjük be kátránnyal, vagy petróleummal; ekkor biztosak lehetünk benne, hogy oda raj nem fog lerakódni.

A kikelt tengeri ápolása. Mihelyt a tengeri annyira kikelt, hogy sorai jól látszanak, azonnal célszerű megfogasolni. — még akkor is, ha fészekbe volt vetve! Az első kapálást akkor adjuk, amikor 3—4 levele már kifejlődött, a másodikat akkor, amikor 25 cm-es nagyságot ért el, a harmadikat pedig 50 cm-re megnőtt korában. Az első és második kapálás között egyezni kell a tengerit. Fészkenként mindig csak 1 tövet hagyjunk meg. A kéttöves tengeri megkésik érésében, termése ablakos, sok benne a hiányosan megtermékenyült eső. A harmadik kapálást igen sok helyen töltögetéssel szokták helyettesíteni. Ez a munka teljesen felesleges. Nemesak hasznot nem hajt, de káros is. Minden olyan talajmunka, amely a föld felületét növeli, így a töltögetés is, elősegíti a talajnedvesség fokozott párolgását, a talajt kiszáritja. Azok, akik a töltögetés hívei, előnyére írják, hogy a feltöltött tengeri új gyökereket fejleszt és az így művelt töveket a szél ereje nem bírja kidönteni könnyen. Igaz, hogy az ormózás a tengerit új gyökerek növesztésére serkenti, azonban ezek az új gyökerek a feltöltés következtében hamarosan kiszáradt ormókban kellő nedvesség hiánya miatt elpusztulnak. A szél kidöntése ellen pedig csakis a mély-művelés és bő trágyázás következtében erősen fejlett gyökérrzel tud védekezni a tengeri. A kapálások idejére és számára vonatkozóan nem lehet adott receptekhez alkalmazkodni. A legkevesebb a háromszori kapálás, amit feltétlenül meg kell adnunk. Azonban valahányszor a gyom felveri, avagy eső megtömi a talajt — mindig kell kapálni. Amíg a ló elfér a sorok között anélkül, hogy kárt okozna, addig a lókapát járassuk, amikor már ez nem volna lehetséges, kézi kapálásban részesítsük. Nedves földet azonban sohasem szabad kapálni. Az utolsó kapálást követi a fattyazás: az oldalhajítások lemetszése. Ha esős az ősz és az érést siettetni kell, a cimert levágjuk. Amelyik gazdaságban állandóan a cimert levágásával vagyunk képesek a tengerit megfelelő időben való beérédre serkenteni, abba a gazdaságba az a fajta nem való: ott korábbi fajtát kell természetünk.

Mütrágyázzunk-e takarmánynövények alá? A takarmánynövények alá történő mütrágyázást az szabja meg, hogy a takarmánynövényt takarmányszerés, vagy magnyszerés céljából termeljük-e. A takarmányszerés céljából termesztett növénynél az erőteljesebb növekedés, nagy szár, dus levélzet, vagyis a nagy tömeg a fontos. Nagy tömeget pedig, mint az ismeretes, csakis nitrogénben gazdag talaj adhat. Ez okból itt a nitrogénmütrágyák használata volna megokolt. Azonban a nitrogénmütrágyák drágák, úgy, hogy nem mindig állna a költség arányában, az ezáltal előálló több takarmány értéke. Másrészt pedig a nitrogénmütrágya a takarmánynövényeknél ritkán fejt ki oly hatást, mint azt elvárhatnók. Ez okból a *takarmánynövények alá a leghelyesebb közvetlenül istállótrágyázni*, annál is inkább, mert az istállótrágyázott takarmány igen jó előveteménye a legfontosabb növényeinknek, a kalászosoknak. A takarmányszerés céljából termesztett növények a bő istállótrágyázáson kívül rendszerint más trágyát nem is igényelnek. Lehetnek azonban esetek, amikor már az elővetemény alá kell mütrágyáznunk,

mint pl. a buzánál, ha a foszforsavat Thomassalak alakjában adjuk, amikor is, ha takarmány az elővetemény, úgy a Thomassalakot már ez alá adhatjuk. Ugyanezen ok miatt az utóveteménynek szánt lassan ható nitrogénmütrágyákat, mint pl. a kénsavas ammóniákat is, már egyik-másik rövid tenyészidejű takarmánynövény alá is elszórhatjuk. A magjuk végett termelt takarmánynál azonban akár istállótrágyázunk, akár nem, mindig kell szuperfoszfátot is használni kat. holdanként 150—200 kilogramm mennyiségben. A szuperfoszfát ugyanis nemesak az egyenletes és biztosabb beérést, hanem a bővebb magkötést is eredményezi.

V. Ö.

Ösztönszerűen sok ezer év óta kenőcsökkel való bedörzsölés útján gyógyítja a nép a reumás, csuzos, köszvényes fájdalmaikat. Egy időben az orvosi tudomány nem tulságosan kedvelte a külsőleg használt szereket. Bebizonyult azonban, hogy vannak oly gyógyanyagok, amelyek a bőrön keresztül behatolva, az ott lévő sok apró ér hirtelen kitágulását idézik elő. A beteg testrészt ilyen módon megtelik friss vérrel és az erőteljesen meginduló vérkeringés a gyógyulást nagymértékben elősegíti. A modern bedörzsölőszerek között első helyen áll a Kriegner-féle Reparatör. A Kriegner-féle Reparatör ára 1 P 60 f, minden patikában kapható, de csak eredeti csomagolásban, az ismert védjeggyel. Főraktár: Kriegner gyógyszerár, Budapest, VIII., Calvin-tér (Baross-utca sarok).

Mindig hü marad Önhöz

a valódi Diana sóborszesz,

mert csillapítja fájdalmaikat, edzi és erősíti a testét, felfrissíti az idegeit, megacélozza az izmait, megvédi hülések és fertőzések ellen.

Maradjon Ön is hü

mindig a valódi Diana sóborszeszhez,

mert ez évtizedek óta az egész világon kipróbált szerencsés összetételű készítmény, mely sohasem hagyja cserben.

Utánzatokat, melyek talán olcsóbbak, de rendszerint teljesen hatástalanok, — utasítson vissza!



Kutya-oroszlánbarátság.

Vajjon meddig tart? Ez az oroszlan türelmének a titka.

Olcsó rádiót kapott a falu!

Tizenhat kilométerre a fővárostól, a *Csepelszigeten* lévő *Lakihegyen* épült fel az új magyar rádióadó-állomás, amelyet április 28-án, az elmúlt szombaton délután mutattak be a sajtó meghívott képviselőinek, míg másnapról kezdve már a közönségnek is volt alkalma az új adó leadását élvezni.

Ennek az új állomásnak felette nagy jelentősége van, nemcsak kulturális és gazdasági, hanem falusi szempontból is. Mert a *lakihegyi állomás olyan erős, hogy Csepeltől kétszáz kilométernyi körzetben, ott tehát, ahol eddig csak több-lámpás drága készülékkel lehetett hallgatni a budapesti rádió kulturális, gazdasági, művészeti és zenei előadásait, most már olcsó, alig nyolc pengőért megvásárolható, kristálydetektoros készülékkel kifogástalanul be lehet kapcsolódni a magyar főváros kulturális életébe.*

A csonkaország legszélsőbb trianoni határán fekvő legeldugottabb tanyán, vagy túl a hazug határokon, fönny a székelly havasokban, a Kárpátok peremén s lenn a déli végeken hát felvidulhat, megerősödhet, megvigasztalódhat tépett magyarságában a magyar s határon innen és határon túl imádkozva hallgathatják most már a magyar nemzeti imádságot, a Himnuszt és a Magyar Hísekegyet!...

Egyebekben pedig a hatvan kilowattos teljesítményű adó-állomás berendezése és felszerelése még külföldi vélemények szerint is, valóban mintaszerű és minden körülmények között meg fog felelni a reá váró nagy hivatásnak. Már az eddigi jelek szerint is *az országnak több, mint nyolcvan százaléka egyszerű detektoros készülékkel tudja venni a rádió műsorait és már igen sok külföldi városból, sőt Svédország déli részeiből is érkeztek híradások, hogy detektorral hallották a próbakisérletek során a lakihegyi adóállomást.*

A ragyogó adóteremben a hozzá nem értő szem csöndes bámulattal nézi azt a sok emeltyüt, amelynek egy-egy nyomására engedelmessé válik ezer meg ezer voltnyi, embert ölő halálos áram és elcsodálkozik a magyarító előadásán, amely szerint egy tizedmásodperc alatt, szükség esetén, egy gombnyomással az egész áramszolgáltatást ki lehet kapcsolni. Annyira önműködő az egész adóállomás, hogy például, ha a vízűtő nem működik megfelelően, automatikusan, pillanatok alatt kapcsolódik ki minden áram, nehogy valami baleset, vagy szerencsétlenség történhessék.

Az adóállomáshoz három külön kábel hozza a székesfővárosi elektromos művektől, Kelenföldről a tizezer voltos áramot, amelyet azután ott kisebb erősségű árammá alakítanak át. A pesti *Stúdióval* is külön stanióval burkolt kábelpár köti össze. Ez hozza magával a zenei hangokat, amelyeket azután a két százötven méter magas antenna-torony között kifeszített drót röpit elektromoshullámokon a világ négy tája felé.

A gépteremben öt sorban elhelyezve zugsnak a dinamók és motorok és látják el megfelelő árammal a különböző lámpákat, szivattyuberendezéseket és az adó készülékeit. Az *egész adó-állomás a hozzá tartozó lakóépületekkel, antenna-tornyokkal és vezetékkel együtt körülbelül másfél millió pengőbe került,*

amelynek kétharmadrésze az országon belül maradt és csak egyharmad része került gépekért, szabadalmakért a külföldre.

Ez a nagy áldozatokkal megépített állomás, amelynek életrehívásánál *Kolossváry* Endre államtitkáron és *Paskay* Bernát postafőigazgatón kívül tekintélyes részt kért magának az adó-állomás műszaki berendezésének lelke, *Magyary* Endre postafőmérnök, egyelőre csak délutánonként közvetíti a rádió műsorait.

Verspályázat Rothermere lord köszöntésére.

Rothermere lord gyönyörű harca példátlan szeretetet és népszerűséget szerzett neki a magyarság körében. A magyar nép, amelynek lelkén ezer esztendő fájdalmas és dicsőséges viszontagságai alatt sem ejtett foltot a hátlanság, ma — mindenéből kifosztva — becsületes és igaz szíve egész melegével öleli magához a nemes lordot, akinek tolla a magyar reménykedés tavaszát hozta meg.

A *Vasárnap* alkalmat kíván nyújtani, hogy a magyar falvak tisztalelkű és a jó szóért akár életét is odaadó népe hangot adhasson annak az őszinte szeretetnek és mélységes hálának, melyet *Rothermere* lord nemes és nem lankadó harca keltett a szívében.

Verspályázatot irunk ki tehát és a pályázatra beérkező valamennyi verset megküldjük a magyar nemzet legigazabb barátjának, Rothermere lordnak.

A pályázatra szánt vers egyfelől fejezze ki világosan és tömören, hogy *mit jelent Rothermere lord a trianoni magyarságnak, másfelől rójja le a magyar falvak háláját a lord iránt.* A vers címét, formáját, a versszakok beosztását a pályázó szabadon választhatja, csupán azt kötjük ki szigorúan, hogy

a vers terjedelme ne legyen több harminckét sornál.

Rövidebb természetesen lehet, de ennél hosszabb verset nem fogadhatunk el.

A pályázaton résztvehet bárki, akár előfizetője, akár példányonként vásárlója lapunknak. Nagyon kérjük azonban a pályázókat, hogy

verseiket lehetőleg félives, tiszta, fehér papírlapra és különös gondossággal írják,

mert csakis csinos és külsőleg is tetszetős munkákat küldhetünk el *Rothermere* lordnak.

Azon a papiroson, melyen a pályamunka helyet foglal, *ne legyen semmi más természetű közlés.* Aki a portó-költség megtakarítása végett egyidejűleg tanácskérést, rejtvénymegfejtést stb. is akar küldeni, *feltétlenül más papírlapra írja.* A pályamunka papiroson legfelül írja le a pályázó ezt a mondatot: „*A Vasárnap verspályázata*“ ezután következzen a *vers, legalul pedig a kelet, az olvasható aláírás, foglalkozása és életkor, végül a pontos cím (község, utolsó posta, megye).*

A pályamunkák beküldésének határideje

1928. évi május hó 8-ika.

Elkészve érkező és a feltételekhez nem ragaszkodó munkákat nem vesszük figyelembe.

A pályázatra beérkezett költemények közül

a tiz legjobbat értékes jutalomban részesítjük,

de a díjakat szaporítjuk akkor, ha várakozásunkon felüli lesz a beérkezett versek száma.

A verseny résztvevőinek névsorát a „*Vasárnap*“ május hó 20-iki, a pályázat eredményének kihirdetését pedig a június hó 10-iki számában tesszük közzé. A legjobb verseket közölni fogjuk a *Vasárnap*-ban.

Öntudatos magyar gazda naponta csak a „BUDAPESTI UJSÁG“-ot olvassa.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

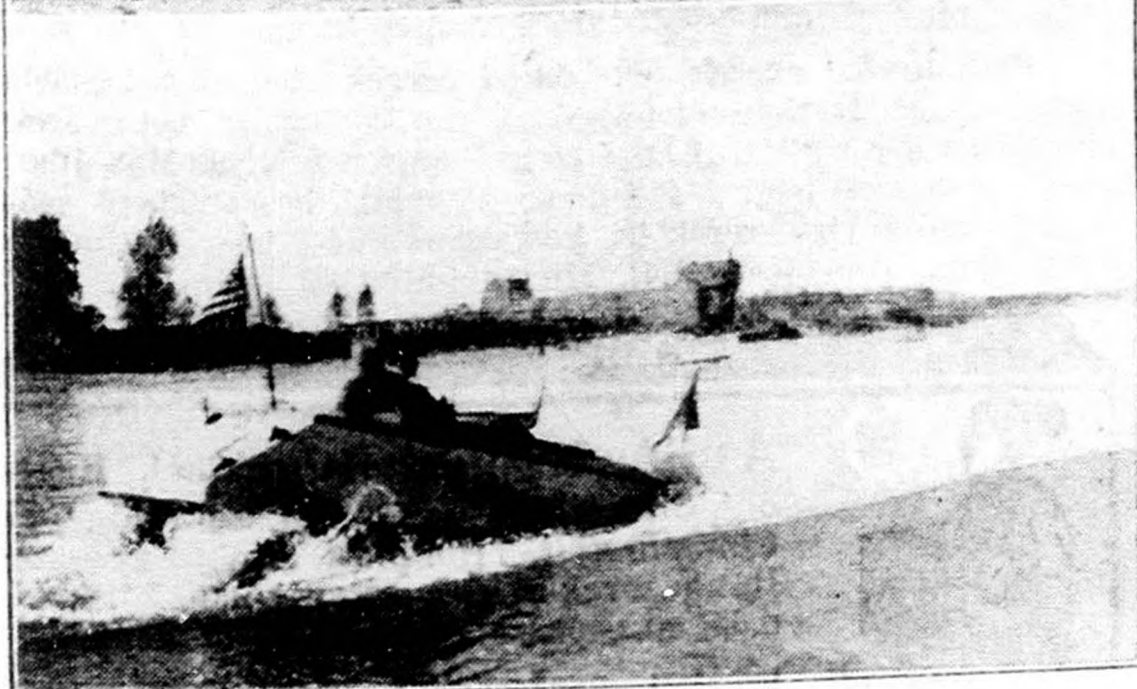
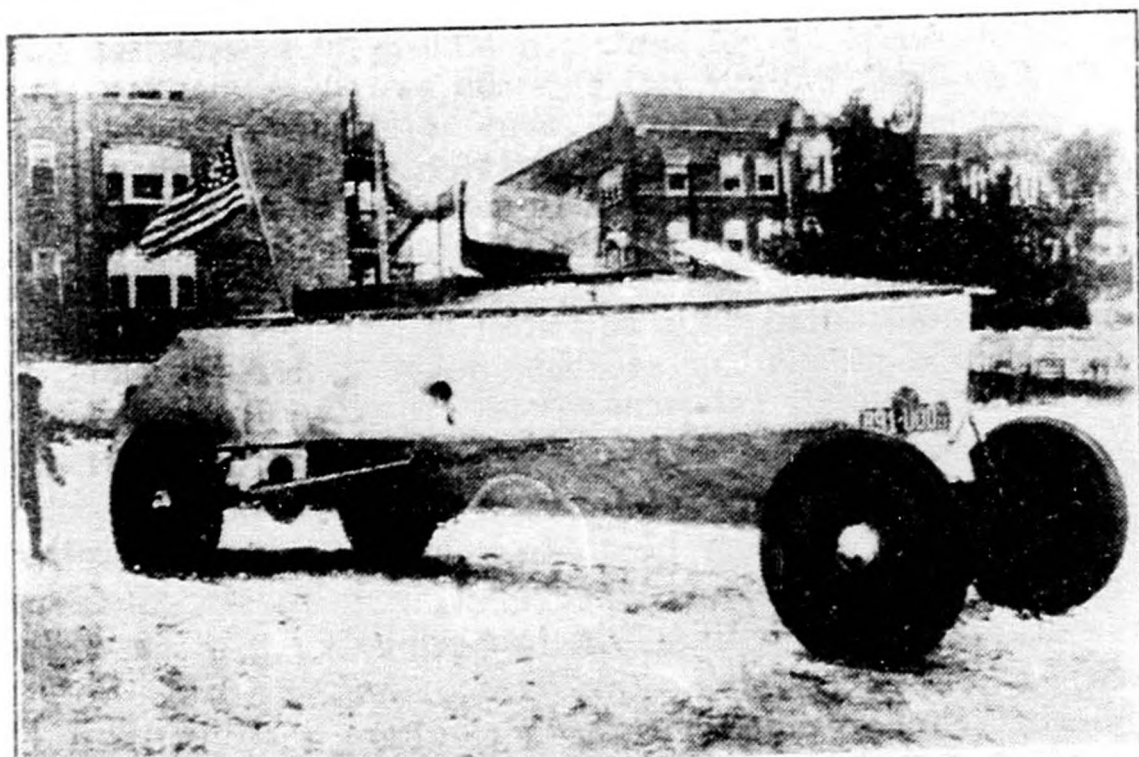
GAZDATÁRSADALMI HIREK

Le kell törni a traktorolajok magas árát.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület műszaki bizottsága Szabó Gusztáv dr. műegyetemi tanár elnöklésével ülést tartott. Thamm István gépészmérnök, műegyetemi adjunktus „Az olajkérdés rendezése” címen tartott előadást, majd Rothmeyer Imre OMGE* titkár ismertette a kenőanyagok minőségére vonatkozó gazdapanaszokat és ezek megszüntetése, valamint a traktorolajok magas árának letörése érdekében indított akciót. Szabó Gusztáv dr. örömmel üdvözölte az akciót és hangsúlyozta az olajkereskedelem megrendszabályozásának szükségességét.

A szőlősgazdák panasza.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete az elmúlt vasárnap tartotta évi közgyűlését az OMGE székházának nagytermében. A közgyűlés megnyitása előtt Jablonovszky József, a m. kir. Rovartani Állomás igazgatója, kegyeletes szavakkal emlékezett meg néhai Drucker Jenő dr. egyesületi alelnök igazgató negyedszázados munkásságáról, amellyel felvette a harcot a magyar szőlő legnagyobb ellenségével: a filoxerával. A beszéd végeztével leleplezték Drucker Jenő olajjal festett életnagyságu arcképét. Ezután Kosinszky Viktor egyesületi elnök megnyitója következett, aki üdvözölte a megjelent szőlősgazdákat és előkelőségeket, majd rámutatott a szőlőgazdaság súlyos helyzetére. A hitelkérdés, a fogyasztás, a külföldi forgalom és értékesítés kérdése, a munkáskérdés még mindig megoldatlan. Csak kezdetnek lehet tekinteni azt a százhetven ezer pengőt, mellyel a tokaj-hegyaljai termelőket segíti a kormány, de még mindig rendezetlen a borértékesítés kérdése. A külföldön van ugyan már néhány borház, de sem Budapesten, sem a vidéken nem találunk borkóstolókat.



Autó vizen és szárazon.

Egy amerikai mérnök mostanában nagyon érdekes kísérleteket végzett magaszerveztette autójával. Az újfajta jármű sajátossága az, hogy szárazon is, vizen is használható. Szárazon mint rendes autó, vizen pedig mint gyorsjáratu motorcsónak. Képeink az érdekes járművet kétféle alakjában mutatják be.

A magyar zsir jobb külföldi elhelyezésének feltételei.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara külföldi szaktudósítójának jelentése szerint, főleg a németországi piacon erős bel- és amerikai versenyt kell leküzdenie a magyar zsirexportnak. A magyar zsir minősége általánosan elismert, hiányzik azonban a nagyobb tételeknek azonos minősége, ami olyan ár-előnyt biztosíthatna a magyar zsirnak, hogy a magyar zsir a nagyobb ár ellenére is, versenyképesebb lehetne, mint eddig. A német piacon panaszzolják, hogy a szállításra kerülő zsir túl lágy, nem fehér, nem eléggé tiszta s főleg nem egyenlő minőségű. A magyar zsir versenyképességét lényegesen fokozná, ha megállapítanának egy úgynevezett magyar zsirmárkát s a németországi kínálatban azt igyekeznének érvényesíteni. Igen fontos a csomagolás kérdése is. Ebben a nagyfontosságú kérdésben az Országos Mezőgazdasági Kamara a közel jövőben értekezletet hív össze, amelyen az érdekelt belföldi zsirtermelők és exportőrök vesznek részt, hogy tanácskozásuk eredményét egységes állásfoglalás keretében juttassák el illetékes helyre.

Pünkösdkor lesz az országos debreceni dohánykiállítás.

A tavalyi dohánytermelési verseny eredményét országos dohánytermelési kiállítás keretében mutatja be a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a debreceni dohánykiszérleti állomás. A kiállítást május 26., 27. és 28-án, tehát pünkösdkor tartják meg.

Mezőgazdasági és ipari kiállítás Szombathelyen.

A Szombathelyen augusztus 26-án megnyíló országos mezőgazdasági és ipari kiállítás előkészületei már serényen folynak. Ezuttal ünnepli a Vas megyei Gazdasági Egyesület is ötvenéves jubileumát. A kiállítás fővédnökségét Bethlen István gróf vállalta és kilátásba helyezte, hogy a megnyitáson Mayer János földművelésügyi miniszterrel együtt részt vesz.

Értekezlet a tojás minőségének javítása és jobb külföldi értékesítése ügyében.

A magyar baromfi- és tojáskivitel értéke tudvalevőleg több mint tíz százalékát teszi Magyarország egész évi exportjának. Az elmúlt év folyamán, sajnálatos módon, hatmillió pengővel hanyatlott a magyar tojásexport s ez a folyamat a legújabb jelentések szerint egyre tovább fejlődik. Nemcsak a magyar tojástermelés mennyisége csökkent feltűnően, hanem a minőség is kívánni valót hagy hátra. Egyre több a selejtes apró tojás, amiért a külföldi fogyasztó aránytalanul kevesebb árat ígér. Az Országos Mezőgazdasági Kamara külföldi tudósítójának jelentése szerint a magyar árut az orosz verseny mindinkább háttérbe szorítja. Ebben a nagyfontosságú kérdésben az Országos Mezőgazdasági Kamara a közeljövőben értekezletet tervez a tojástermelő és értékesítő, valamint a hűtőházi érdekeltség bevonásával. A tanácskozásnak az a célja, hogy illetékes helyen javaslatot tegyenek a termelés fokozására és minőségének javítására, valamint ama feltételek tisztázására, amik mellett a tojás gyűjtése, osztályozása és külföldi értékesítése a mostaninál eredményesebb lehetne.

„Közel állunk ahhoz, hogy új területekkel gyarapítsuk az országot.” Az Országos Széchenyi Szövetség havi klubvacsoráján Schandl Károly dr., ny. államtitkár, az OKH. vezérigazgatója beszédet mondott és többek között a következő kijelentést tette: „Ki kell jelenenem, hogy komoly események előtt állunk. De megnyugtató az, hogy az országban mindenki, tehát az ifjúság is a helyén lesz. Meg vagyok győződve, hogy új területekkel növekszik meg a csonka ország s hogy a cél közel van, de higgadtan mérlegelni kell a lehetőségeket és nem számíthatunk arra, hogy egyszerre az egész országot visszkapjuk.”

Szálljon a dal.... Fövenyessy János ref. énekvezér ezzel a címmel hazafias dalgyűjteményt adott ki, amely száz dalt tartalmaz iskolák, ifjúsági egyesületek, leventék s nótakedvelők részére. A nagybecsű gyűjtemény minden egyes darabja a hazaszeretet szent tüzét ápolja. A könyv szerkesztője igen érdemes munkát végzett, amikor e gyönyörű és értékes dalokat összegyűjtötte s kiadásával a nagy nyilvánosság számára is hozzáférhetővé tette. Iskoláink, leventeegyesületeink nem nélkülözhetik e pompás gyűjteményt, amely a „Vasárnap”-ra való hivatkozással a hat pengős bolti ár helyett, öt pengőért rendelhető meg Fövenyessy János ref. tanítónál, Sajókeresztúron (u. p. Sajóecseg, Borsód-m.). Portó 20 fillér; utánvéttel 90 fillér.



Kéményseprők vizsgálja.

A kéményseprőtanoncok a bizottság előtt a kötél-kötésből vizsgáltnak.

Scitovszky Béla beszéde a Tisza István emléklakomán. A hagyományos Tisza István emléklakomán, amelyen *Horthy Miklós* kormányzó, *Albrecht, József Ferenc* főhercegek és *Bethlen István* gróf miniszterelnök is megjelent, *Scitovszky Béla* belügyminiszter mondotta a serlegbeszédet. Tisza István tragédiáját *Zrinyi, Rákóczi, Kossuth* és *Széchenyi* tragédiájához hasonlította, majd elmondotta, hogy Tisza mindent elkövetett a nemzet katasztrófájának elhárítására, amelyet azonban ő sem akadályozhatott meg és mártirhalált kellett hálnia. „Tőlünk — fejezte be szavait — nem mártirhalált, hanem mártir-életet követel a sors, de ez a tövises út vezet a feltámadáshoz.” Az ünnepségen a Budapesten tartózkodó olasz képviselők is megjelentek, akiket viharos ünneplésben részesítettek.

Wilkins kapitány átrepülte az Északi Sarkot. *Bown*, az amerikai földrajzi társaság elnöke táviratot kapott *Wilkins* kapitánytól, aki közölte, hogy utrakelt az amerikai *Point Barrow*-ból, repülőgépen átrepült az Északi Sark fölött és baj nélkül ért el a *Spitzbergákra*. *Wilkins* husz és fél óra alatt tette meg az utat. A sarkon sem hegyeket, sem sík földet nem látott, csak befagyott tengert. *Byrd* kapitány, az Északi Sark másik hőse, az elért sikert a magáénál is többre becsüli.

A vidéki városok romlatlan levegője kell a magyar ifjuságnak. A múlt vasárnapon tartották meg Pécsen ünnepélyes keretek között a római katolikus tanárképzőintézet alapkövetését. Az ünnepségen megjelent *Klebelsberg Kuno* gróf kultuszminiszter, aki *Vasváry Ferenc* üdvözlő szavai után nagyhatású beszédet mondott. Kijelentette, hogy az országnak szüksége van egy nagy fővárosra, ennek a fejlődése azonban nem mehet a vidék rovására. Lehetőség szerint gondoskodni kell arról, hogy az országnak három-négy igazi kulturaközpontja legyen. Hangsúlyozta, hogy a vidéki egyetemek városainak tisztább és romlatlanabb levegője inkább megfelel az egyetemet látogató ifjuság érdekeinek, mint a főváros.

Antal Géza református püspök utja a mezőföldi egyházmegyében. A dunántúli református egyházkerület elnöke, *Antal Géza* dr. a múlt héten a mezőföldi egyházmegye területén tartotta meg a főpásztori látogatását. A székesfehérvári pályaudvaron *Zavaros Aladár* polgármester és *Medgyaszay Vince* esperes fogadták a püspököt, aki megtekintette a református iskolát, majd a templomban istentiszteletet tartott. A vármegyeházán küldöttségeket fogadott, amelyeket *Boross Sándor* tábornok, *Irányi Kamill*, *Halász Elemér*, *Simon Sándor*, *Havranek József*, *Szöllősy Miklós* vezettek a püspök elé. *Antal Géza* dr. *Mór*, *Bodajk*, *Csákberény*, *Magyaralmás*, *Sárkeresztes*, *Falubattyán*, *Sárszentmihály*, *Sárkeszi*, *Nádasdladány*, *Fülek* és *Polgárdi* községek református egyházait látogatta meg.

Veled vagyok.

Veled vagyok álmaimban,
Veled vagyok ébren:
Ki sem tudom én mondani
Hogy mi vagy te nékem!

Veled vagyok, ha bánat ér,
Ha égetnek vágyak,
És mindenütt és mindenben
Csak tégedet látlak.

Hogyha egy kis öröm ér,
Akkor is csak néked
Dalolom, hogy mily gyönyörű
Teveled az élet!

JÓZSA LAJOS (Tiszaderes).

Az olasz vendégek a Balaton mellett és Mezőhegyesen. A Magyarországon tartózkodó olasz képviselők több budapesti gyárat tekintettek meg, majd Siófokra, Balatonfüredre, Keszthelyre és Hévízre utaztak. Megtekintették a mezőhegyesi ménesbirtokot is és felkeresték az ottani hősök emlékművét és rózsacsokrot helyeztek a talapzatára. Bemutatták nekik a szimentáli tehenészetet, az egyéves bikák gulyáját, a *Nonius*-ménest, a törzsménest és a magyar gulyát. Az olaszok vadászaton is résztvettek és közülök *Caraciolo* herceg egy őzbakot ejtett. Amikor visszafelé utaztak, a ceglédi állomáson nagy tömeg lampionokkal várta őket. Az olasz vendégek további programjuk során Debrecen városát és intézményeit látogatták meg.

„*Bethlen* miniszterelnök még mindig a kiscgazdák programját vallja.” A múlt hét vasárnapján leplezték le a karcagi 48-as kiscgazda és függetlenségi kör helyiségében nagyatádi *Szabó* Istvánnak arcképét, melyet *Tőkés* festőművész készített. A leplezésre az egységspárti képviselők közül többen leutaztak a képleleplezést követő banketten többen fel is szólaltak közülük. *Keresnyák* Pál szarvasi kiscgazda beszédére, melyben annak a nézetének adott kifejezést, hogy a kiscgazdatársadalom ötvénybe jutott és a föld lassanként kieszik lábai alól, továbbá, hogy a Nagyatádi által szerzett megbecsülés és jog már csak emlék, *Szabó* Sándor képviselő válaszolt és kijelentette, hogy *Bethlen István* gróf miniszterelnök még mindig a kiscgazdák programján áll. Mindaddig, míg attól el nem tér, követni fogják őt, abban a pillanatban azonban, mikor a miniszterelnök feladja programját, valamennyien eltávoznak zászlói alól.

Rothermere lord fényképet küldött Budapest polgármesterének. *Sipőcz Jenő*, a főváros polgármestere Londonból hatalmas borítékot kapott, amely *Rothermere* közel egy méteres arcképét tartalmazta, amelynek sajátkezűleg írt dedikációja így hangzik: „Az én kedves *Sipőcz Jenő* polgármester barátomnak. *Lord Rothermere*.” *Sipőcz* polgármester megleghangu táviratban köszönte meg a lord kitüntető barátságát.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására legjobban ajánlható a „*Ratinol*” irtóanyag, amely fertőző betegségeket plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanitt beszerezhető sváb-, ruszn-, csótányirtószerek is. Postaszétküldési hely *Ratinol* Laboratórium, Budapest, VII., *Murányi-utca* 46. szám.



**A világ legjobb Harmonikái, Hege-
dűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei,
Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes
Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai,
dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. —**

Romlott hangszereket művésziesen javít.
Legjobb húrok. Árjegyzéket ingyen küld:

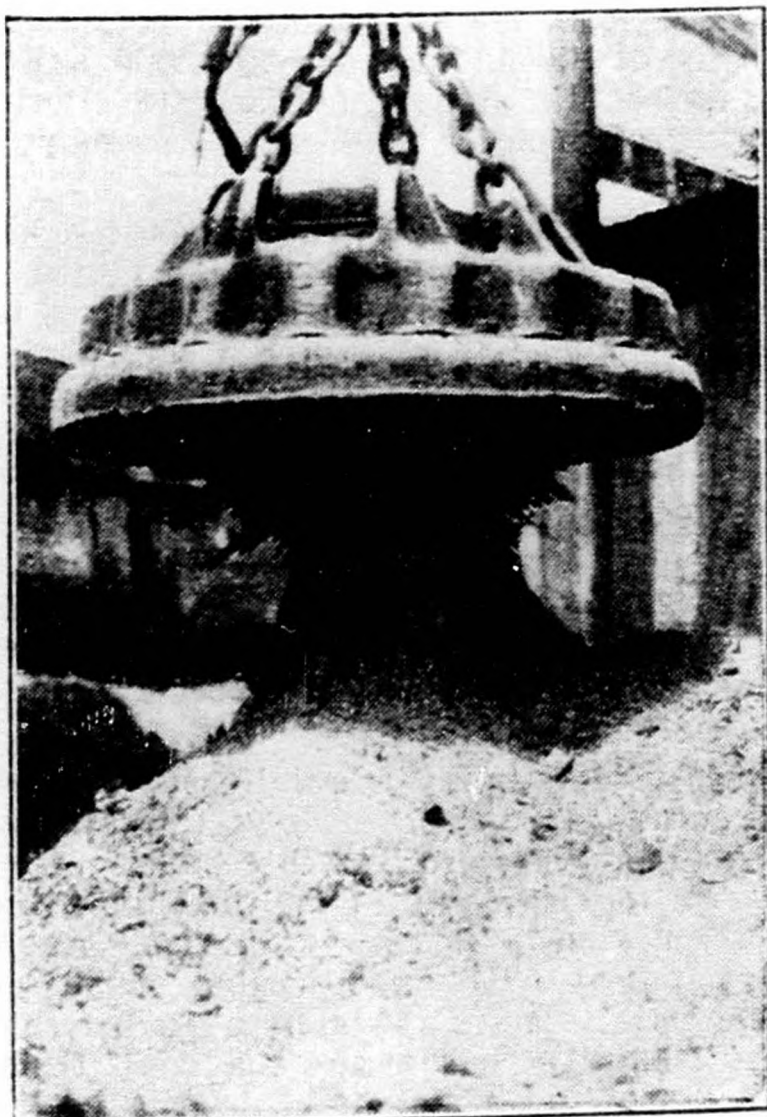
MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., *Rákóczi-út* 71. sz.
Levente- és egyéb zenekarokat szakértően szerel.

Mayer miniszter — iskolaszéki elnök. A kompolti római katolikus iskolaszék legutóbbi ülését tartotta, amelyen az iskolaszék egyháztanácsának világi elnökévé Mayer János földmivvelésügyi minisztert választotta meg.

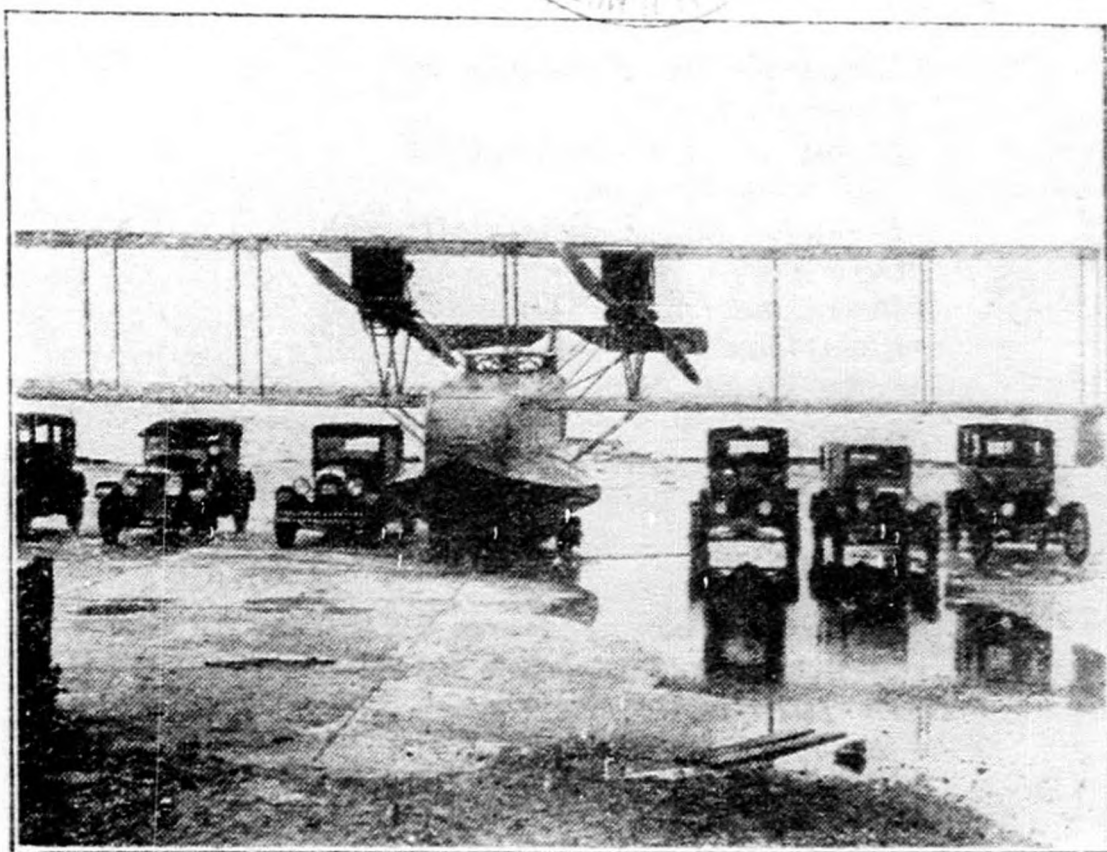
Vak gyermekek felvétele. A Vakok József Nádor Kir. Orsz. Intézete (röviden Vakok Országos Intézete), VII., István-ut 95., a folyó iskolai év végével megüresedő helyekre több szemévilágítást veszített gyermeket felvesz. Felvételét kérhetik a szülők minden olyan vak gyermeknek, aki betöltött öt éves korát elérte és a tízéves korhatárt túl nem haladta. Tízennégy éves korig felvétetnek az olyan világtalan gyermekek, akik tanulmányaik végzése során veszítették el látóképességüket. Igazolt szegénység alapján a gyermekek felvétele és nevelés-oktatás, vallásfelekezeti és nemre való tekintet nélkül, ingyenes. Az igazgatóság felkérte a művelt és nemesszívű társadalmat, főképen lelkészeket és karitatív egyesületeket, legyenek segítségére abban, hogy ahol az ilyen koru, normális szellemi képességgel bíró vak gyermekek vannak, egy levelezőlapon értesítsék a szülőkön keresztül az igazgatóságot ezen értesítésre megadja a felvételi tudnivalóhoz szükséges kimerítő felvilágosítást. Szabályszerűen kiállított felvételi kérvények nélkül világtalan gyermekek az intézet kötelékébe nem vehetők fel. A felvett növendékek a nagy szünidőre a szülői házba távoznak és a karácsonyi és húsvéti szünidő alkalmával meglátogatják szülőiket. Kérvények 1928. május hó 31-ig adandók be az igazgatósághoz.

A megmentett öngyilkosokat otthonokban helyezik el. Scitovszky Béla belügyminiszter az öngyilkosságok meggátlása érdekében értekezletet hívott össze, amelyen megbeszéltek azokat a módokat, miként lehetne megvédeni azokat, akik öngyilkosságot kíséreltek meg. A belügyminiszter az értekezleten mondott beszédében azt hangoztatta, hogy *életmenő otthonokat kell létesíteni s ezeket az otthonokat a kormány is támogatni fogja.* A miniszter rámutatott a mentőmunka eredményeire is. A motoros mentőcsónakok üzembehelyezése óta a Dunába ugrották száma apadt s 1927-ben 137 öngyilkosjelölt közül 126-ot megmentettek.

Agyonozta a gerenda az ötnapos férjet. A csepeli Duna-kikötő építkezésénél a munkások egy huszonöt méter magas állványzatot bontottak le. A gerendákat a csuszátón bocsátották a földre. Az állvány tetején Puják Dávid, alul pedig Bencura Gyula dolgozott. Puják jeladás nélkül indított el egy súlyos gerendát és az épületfa Bencura fejére zuhant. A szerencsétlen ember *jajszó nélkül, holtan terült el.* Bencura Gyula a szerencsétlenség előtt öt nappal nősült, elvett egy 19 éves kisleányt, akivel előzőleg két évig járt jegyben. Puják Dávidot őrizetbe vette a rendőrség.



Óriás mágnes,
vasreszelék és vaspor szállítására.



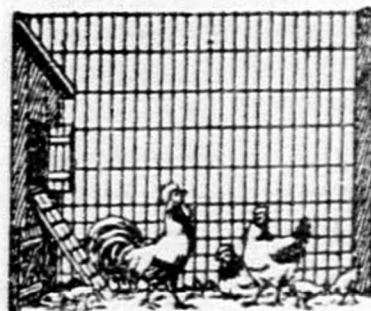
Repülőgép,
melynek szárnyai alatt hat autó elfér.

Uj regényünk. *Turchányi Istvánnak* elragadóan bájos szerelmi regénye: az *Öröm élni!* mult heti számunkban véget ért és a beérkezett levelek tanúsága szerint olvasóink mély és igaz gyönyörűségére szolgált a kis regény valamennyi tiszta és üde szépségű sora. Uj regényünk az élet másik oldalára vezeti az olvasót: egy rablógyilkost állít szembe egy jóságos lelkű, szelid, öreg pappal. A bandita lesujtja és kirabolja a papot, aki azonban életben marad és a gonosztevőt visszavezeti a becsületes élet ösvényére. A rövidebb lélekzetű regény — mely *A paróka* címet viseli — rendkívül lebilincselő módon érzékelteti a bandita lelkében végigviharzó harcot és néhány mesteri vonással rajzolja meg az öreg pap kedves, rokonszenves alakját. Meg vagyunk győződve róla, hogy uj regényünk is elnyeri olvasóink tetszését és valamennyien örömeiket lelik benne.

Kétszáz ezer pengőt sikkasztott egy pesti bank debreceni gabonaosztályának vezetője. *Czutrin* András a budapesti Angol-Magyar Bank debreceni gabonaosztályának volt a vezetője. A huszonnyolc éves fiatal ember hamis jelentésekkel megtévesztette a bank vezetőségét is ily módon közel kétszáz ezer pengőt vont el a cégtől, hogy a pénzt a saját céljaira fordíthassa. A napokban *Czutrin* Andor eltűnt Debrecenből és amikor megvizsgálták a cég könyveit, kiderült, hogy nagyarányú sikkasztás történt. A sikkasztót a hamburgi rendőrség abban a percben tartóztatta le, amikor egy Amerikába induló hajóra fel akart szállni. A budapesti rendőrség kiadatására nézve már megkereste a hamburgi rendőrséget.

Asthmát, tüdőcsucshurutot, rekedtséget stb. gyógyít: *Asthma* Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet: Budapest, Andrassy-ut 87. Telefon 123—82. Olesó betegszobák.

Ez ám a jó kerítés gazduram!



Apró állat nem
megyen át rajta!

Hungária drótfonat!

Kérje azonnal szép képes árjegyzékünket **ingyen!**

HAIDEKKER SÁNDOR R. T.
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 48/27. SZÁM.

Fiók: VIII., FIUMEI-UT 8. SZÁM.

Messze-messze.

Messze-messze Székelyföldön
Elnémult a nóta,
Könny rezeg a szempillákon
Már nagy idő óta.
Roskadoz száz csapás alatt
Öreg s ifju lelke,
Messze-messze, Székelyföldön
Bánatában fel-felzokog,
Szíve kinnal telve.

Beborult az ég felettük
Sötét felhők járnak,
Boldogságért imádkozva
Szabadulást várnak.
Oda van a mosolygó arc,
Szenved a nép régen,
Én Istenem, jó Istenem,
Ha bűnös is, könyörülj meg
Szegény székely népen!

NOSKÓNÉ FÁBIÁN EMILIA (Cserhátszentiván).

A kistelki gazdák pénzével eltűnt Bernát István gabonakereskedő. A Szeged közelében levő Kistelek község egyetlen gabonakereskedője, Bernát István volt. A községi és a környéki gazdák aratás után elvitték hozzá gabonájukat azzal, hogy később az árak emelkedése után, amikor a gazdák kívánják, kifizeti a buza árát. Összesen százötvenezer pengő értékű gabonát raktároztak el Bernát István magtárába. A mult hetekben több gazda követelte a neki járó pénzt, de Bernát István nem fizetett és azt hangoztatta, hogy napok múlva jöjjenek a pénzükért. Amikor a gazdák később a pénzükért mentek, már hiult helyét találták a gabonakereskedőnek. *Bernát István a kistelki gazdák százötvenezer pengőjével eltűnt.* A károsultak feljelentést tettek ellene. Valószínű, hogy káruk egy része megtérül, mert a fiatal kereskedő édesapja, Bernát József dr. orvos, száz-ezer pengőt ajánlott fel a kárvallottaknak.

Hütlenségért háromévi fegyházra ítélték egy asszonyt. Még 1919. októberében történt, hogy a megszálló oláh csapatok Jászalsószentgyörgyön marhát rekviráltak. Az oláh parancsnokság kiadta az utasítást, hogy a falu állatállományának harminc százalékát be kell szolgáltatni. A község előljárósága bizottságot alakított, amely végrehajtotta a rekvirálást és ennek során *Halla Istvánné* egy tehenét is elrekvirálta. A következő napon az ötszázholdas *Halla Istvánné* bement Ujszászra, ahol az oláh parancsnoknak elmondotta, hogy a község előljárósága nem hajtotta végre a harminc százalékos rekvirálást, mert a faluban még igen sok marha maradt. A budapesti törvényszék most vonta felelősségre *Halla Istvánnét* és *hütlenségért három évi fegyházra ítélté őt.*

Eldiesekedett a gyilkossággal egy kiszabadult fegyenc. Egerben az egyik mellékutcában szolgálatot teljesítő rendőr holtan találta *Vass Bernát* földmivest. A hatóságok megállapították, hogy gyilkosság történt és az a gyanu merült fel, hogy a büntényt *Gulyás András* feltételes szabadságon levő egri hentessegéd követte el. Házkutatást tartottak a lakásán, ahol *egy kést találtak, amely pontosan beleillett a szíven keresztül hatoló sebbe.* *Gulyás András* tagadta a gyilkosságot, de több tanu ellene vallott. A hentessegéd ugyanis az éjszaka több barátjának elmondotta, hogy *mielőtt a kocsmába ment, az utcán leiszort egy embert.*

Leütötte az apját egy soroksári legény. A soroksári Dunaharaszti-utca 25. számú házban *Misth Ádám* negyvenhatéves gazdálkodót a fia egy kocsiruddal leütötte. *Misth Ádám* iszákos ember volt, aki a reggeli órákban fiával, a huszonötéves ifjú *Misth Ádámmal* összeszólalkozott. A szóváltás verekedéssé fajult és ennek során a fiu egy kocsiruddal csaknem agyonütötte az apját. A gazdálkodót életveszélyes sérülésekkel szállították Budapestre a Szent István-kórházba. A csendőrség *Misth Ádámot* előzetes letartóztatásba helyezte.

A Gamma hajápolószer. A különböző és szokszor veszedelmes hajbetegségek ellen csodálatos szernek bizonyul a *Gamma hajápolószer*, amelynek gyógyító hatása tudományosan igazolt. Hajhullást, hajtörést, korpásodást és a fejbőr minden más betegségét feltétlenül megszünteti a Gamma, amelynek használata igen egyszerű s már egyszeri próba után is nélkülözhetetlenné válik minden embernél, aki gondot fordít fejbőrének és hajzatának egészségére.

Huszonnyolcmillió rubel ára italt ittak el husvétkor Oroszországban. Az idei husvéti ünnepeken rekordfogyasztás volt alkoholos italokban Oroszországban. Csak a fővárosban nyolcmillió ára bort, pálinkát és más szeszesitalt fogyasztottak, az ország többi vidékein pedig tizenhétmillió rubel összegű ital fogyott el. Moszkvában ezeröttszáz részeg embert fogdostak össze a két ünnepnapon, huszonöt ember alkoholmérgezésben halt meg, a gyárakban pedig az ünnep utáni első munkanapon megakadt a munka, mert részegség miatt a munkások negyedrésze munkaképtelen volt.

Meg akart halni, de nem tudott. *Herbert Károly* tizenkilencéves budapesti napszámos hónapok óta nem kapott munkát s emiatt nagyon elkeseredett. Különösen kétségbeesett, hogy édesanyjának és kis testvérének nem tud kenyeret keresni. A fiatalember elhatározta, hogy öngyilkos lesz. A budapesti Erzsébet-hidról a Dunába ugrott, de kimentették. A következő napon egy villamoskocsi motorkocsija és pótkocsija közé ugrott, de a villamos vezető megállította a gépet és csupán csak könnyebb sérülést szenvedett. Egy órával később *beretvával negyvenkét sebet ejtett a testén és eszméletlenül terült el a Keleti pályaudvar előtt.* A mentők a fiut kórházba szállították, ahol felgyógyult.

Nyolc napra ítélték, mert megverte a mezőört. *Rusznák János* földi mezőör észrevette, hogy a kaszálón ötven liba legel. Később megpillantotta *Dinka Mihály* napszámost, aki el akarta hajtani a tilosban legelő libákat. A mezőör két libát visszatartott és emiatt a napszámos úgy dühbe gurult, hogy egy fahasábal fejbcsujtotta a mezőört. A verekedés zajára elősített *Zachár István*, aki szintén megütötte *Rusznák Jánost*. A törvényszék *Dinka Mihályt nyolc napi fegyházra*, *Zachár Istvánt* pedig huszonöt pengő pénzbüntetésre ítélte. A tábla a *Dinkára* vonatkozó ítéletet helybenhagyta, *Zachár István* büntetését pedig *ötvenhat pengőre emelte fel.*

Elítélték a férjgyilkos dömösi asszonyt. *Hajdu Istvánné* dömösi asszony és fia, ifjú *Hajdu István* a mult esztendőben meggyilkolták a család fenntartóját, *Hajdu István* gazdát. Az elvetemült asszony és fia párnát dobtak az öregember fejére, mellét leszoritották és így várták meg, amíg bekövetkezik a halál. A gyilkosságot azért követték el, mert a gazda szét akarta osztani vagyonát rokonai között, ugyanis megtudta, hogy *felesége és fia szerelmi viszonyt folytatnak egymással.* A pestvidéki törvényszék most vonta felelősségre a férjgyilkos asszonyt és a fiát. *Hajdu Istvánnét* szándékos emberölés büntetért *tizennégy évi fegyházra*, *fiát pedig tíz évi fegyházra ítélték.*

Véres háborúság az elromlott pörkölt miatt. A mult héten a bánrévei vasútállomáson az esti órákban meglepetve látták az utasok, hogy két megtépett hajdu nő rohan ki az étteremből. Az egyik nő kezében konyhakés volt, amellyel a közönség szemeláttára beleszurt a másik nő karjába. A vasuti étterem főpincérének felesége, *Breza Jánosné* ugyanis összeveszett a cselédleánnyal, *Bori* Vilmával, mert elrontotta a pörköltet. Verekedésre került a sor és *Brezáné* egy marékba való haját kitépett a cselédleány fejéből. Ez annyira felbőszítette *Bori* Vilmát, hogy összeszurkálta a főpincér feleségét. Az asszonyt kórházba szállították.

Nyolcvanegy birkát lopott a karcagi juhász. A karcagi tanyaokról az utóbbi hetekben nyolcvanegy birka tűnt el. A csendőrök hosszas nyomozás után megállapították, hogy a tolvajlásokat *Márfi Bálint* juhászbojtár követte el. A juhászbojtár kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy nem tudott ellentállani a kisértésnek, mert azt szerette volna, hogy legalább kétszáz darabból álló birkanyája legyen.

Részletfizetésre — készpénzárakon! Sokan gondolkodóba estek már azon, vajjon lehetséges-e az ilyesmi s elmentek a Rákóczi-uti Hangszer-palotába s ott zongora-, hegedü- vagy egyéb hangszervevő vált belőlük, mikor meggyőződtek arról, hogy részletfizetésre egy fillérrel sem kell többet fizetniök, mintha készpénzzel vásárolnának.

Szerb repülők Nagykanizsa felett. Néhány héttel ezelőtt — mint hírül adtuk — a zalai csendőrség Kerka határában elfogta egy leszállásra kényszerült szerb repülőgép utasait, akik a szerb vezérkar tisztjei voltak. Csütörtökön a megszállott Muraköz felől *ismét megjelent egy szerb repülőgép Nagykanizsa felett* és hatalmas félkör leírása után *Órtilos—Zákány—Gyékényes* felé vette útját és visszatért a szerb terület felé. A mezőn dolgozó lakosságot megijesztette a szerb repülőgép. Általánosságban az a feltevés alakult ki, hogy a két szerb repülőgép a *zákányi háromszöget akarta katonai szempontból felderíteni.*

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928 április hó 30-án lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyed évre	2 pengő

Mutatványszámot levelezőlapkérésre készséggel küld a „Vasárnap” kiadóhivatala (Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

Ötvenötezer hold földet kapott vissza Magyarország. Bethlen István gróf miniszterelnök a napokban nyújtotta be a képviselőházban a minisztériumok és a Statisztikai Hivatal által az ország 1923—25. évi közállapotairól készített hatalmas kötetet. A munka legérdekesebb adata, hogy a határmegállapító bizottságok munkájának eredményeként a szerb és oláh határon Magyarország 55.417 hold földet kapott vissza.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Használt méhkaptárt vettem és a méhek, amit be-telepítettem a kaptárba, kihaltak. Ugy vélem, a kaptárban van a baj és ezért szeretném a kaptárt megtisztítani, hogyan volna ez lehetséges? (R. V., Zalaszentpál.) — **Felelet:** A kaptárt alaposan meg kell surolni forró luggal, forró szódaoldattal (1 tojásmagyságu szódát 1 liter vízre), vagy 2—3 százalékos lysoformoldattal (2—3 deka lysoform 1 liter vízre) s azután a napon kiszáritani.

Kérdés: Ötven darab sertésem van és mivel az állatorvos messze esik a falutól, magam szeretném beojtani az állatokat sertésvész és sertésorbánc ellen. Lehetséges-e és ha igen, hol kaphatok megfelelő szérumot? (K. G., Jakabszállás.) — **Felelet:** A csak vérsavból álló, szérumnak, vagy vérsavónak nevezett ojtóanyagból bárki ojthat, de a szelídített baktériumokat tartalmazó, ugynevezett vírus, vagy vaccina ojtóanyagokkal csak állatorvos. Ezért sertéspestis (sertésvész) ellen Ön is ojthat vérsavóval, (kapható: Phylaxia rt., Kőbánya, Szállás-u. 103.), de a sertésorbánc elleni vaccinával nem.

Kérdés: A fősolgabíró vadászfegyveremet az 1920. évi 9862. számú B. M. rendelet alapján bevonta tőlem és az elkobzott fegyvert el akarja adni. Jogos-e ez? (Sz. A., Hajdudorog.) — **Felelet:** A fősolgabíró határozata ellen panasszal élhet az alispánhoz és egyben panaszának felmutatása mellett kérje a fegyver eladásának elhalasztását. Ha az alispán a fősolgabíró határozatát hatályon kívül helyezi, úgy a fősolgabíró kártérítési felelősséggel tartozik.

Kérdés: Árva unokaöccsém az örökségből járó követelését a többi örökösrel szemben valorizálva akarja érvényesíteni. Jogos-e ez? (12.390. számú előfizető.) — **Felelet:** Minthogy a jelzett összeggel ingatlant vásároltak, ennél fogva unokaöccsének követelését tényleg valorizálni kell, de ugyanakkor vizsgálandó, hogy a követelés tényleg megilleti-e árva unokaöccsét.

Kérdés: 1. Kit vesznek fel rendőrnek és hol lehet a felvétel végett jelentkezni? 2. Hol lehet fegyházörnek jelentkezni? (V. J., Horpács.) — **Felelet:** 1. Katonaviselt, lehetőséghez képest nőtlen, büntetlen előéletű magyar állampolgárokat, akik a rendőri szolgálatra testileg is alkalmasak. A felvételhez szükséges bizonyítványok: születési, iskolai, erkölcsi és politikai megbízhatósági bizonyítvány és leszerelési igazolvány. A felvétel végett írjon a m. kir. rendőrfőparancsnoksághoz: Budapest, VIII., Mosonyi-u. 5. sz. laktanya. 2. A fegyházörököt a m. kir. belügyminisztérium veszi fel s üresedés alkalmával a felvételt és annak feltételeit a „Vasárnap” közli.

Kérdés: 1. Ha valaki napszámába hív és a napszám alatt házépítést végeztet velem, szabad-e építési munkát végezni? 2. Ha a földből verem a ház falát, kell-e a falért forgalmi adót fizetni? (T. F., Szemere.) — **Felelet:** 1. Ha mint napszámos az építkezés alkalmával napszámosmunkát végez, az ellen senki-nek sem lehet kifogása. Természetesen, ha nincsen építőmesteri jogosítványa, úgy Ön építkezési munkát nem vállalhat. 2. Nem kell.

Kérdés: 1. Milyen szerrel lehet permetezni a szőlőt a rézgálicon kívül? 2. Mi van a hadikölcsönnel? 3. Mi az oka, hogy a „Vasárnap”-ot csak hétfőn kapjuk meg? (T. J., Kondó.) — **Felelet:** 1. Nosprasen-nel és Verdolával. Kapható a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-u. 29. és a vidéki Hangya-boltokban. 2. Még eddig végleges intézkedés nincsen, ha lesz, úgy annak idején közöljük.

Kérdés: Mennyi a mai értéke az 1920. évi július-augusztusi 15.600 koronának? (Cs. F., Répceszemere.) — **Felelet:** Körülbelül 520 pengő.

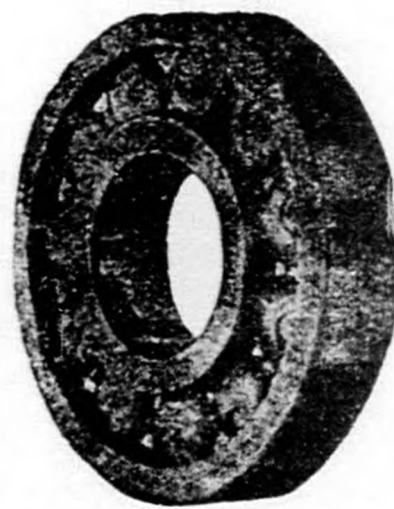
Kérdés: 24 éves vagyok, vasutas szeretnék lenni, hová forduljak, hogy felvegyenek? (Hü olvasó, Hosszúhetény.) — **Felelet:** Nem írta meg, hogy milyen végzettséggel rendelkezik és milyen vasutas akar lenni? Ha kalauz akar lenni, úgy felvétele végett érdeklődjék a pécsi üzletvezetőségnél. A felvételt közhirré szokták tenni.

Kérdés: Fiam leventébe jár és vasárnap délután csak a litánia után akarom elengedni a gyakorlatokra. A leventeoktató azonban azt mondja, hogy ő parancsol és fiamat az ájtatosság előtt akarja a gyakorlatra kényszeríteni. Lehetséges-e ez? (Z. J., —M. —a.) — **Felelet:** A leventegyakorlatokat éppen azért teszik vasárnap délutánra, hogy délelőtt a szentmise hallgatást ne akadályozza. Kérje meg mindenestre az oktató urat, hogy fiát a délutáni ájtatosságra is elengedje, illetőleg megengedje azt, hogy utána mehessen gyakorlatra.

Kérdés: Két év óta nem tudom használni a veteményes kertemet, mert amikor a vetemény megnő, valami lerágja alulról? Mi lehet a károkozó és hogyan tudnám a kárt megakadályozni? (T. J., Fonyód.) — **Felelet:** A veteményes kertben valószínűleg lötetűk pusztítják a növényeket. Ásson a talajba kisebb fazekakat, ezekbe éjjel beleesnek a felszínen mászkáló lötetűk s reggel megölhetők. Ugy is lehet fogni őket, hogy egy-egy csomó lóganajt hintünk a kert különböző helyeire; ezekbe bemásznak éjjel s kora reggel ott megölhetők.

Kérdés: A „Vasárnap” egyik számában olvastam valamit a

Kartellen kívül! Nagy árengedmény!



SRA

Cséplőcsapágyak, két soros önbeállós csapágyak, traktorcsapágyak (görgős) malomcsapágyak minden méretben és kivitelben. Golyóscsapágyak szakszerű javítása a legjutányosabb árakon, garancia mellett

Ferronova Kereskedelmi Vállalat

Budapest, VI., Jókai-utca 28. szám.

(Bejárati Horn Ede-utca)

A Nyugati pályaudvartól 1 perc.

Telefon: T. 130—56.

Kérjen árajánlatot és árlapot a „Vasárnap”-ra való hivalkozással!

rézvitriolról, mi az és hol lehet a rézvitriolt beszerezni? (M. J., Nagyréde.) — **Felelet:** Rézvitriol néven nevezik a kénsavas rézet, azaz a rézgálicot. Ezt már bizonyára ismeri. Vegyes és magkereskedésekben kapható.

Kérdés: 1. Hol lehet megkapni azt a könyvet, amelyben a Magyarországon levő összes szerzetesrendek címe megvan? 2. Baromfiólambban sok a tetű, már paprikával irtottam, de nem használt, mivel lehetne most a tetűt kiirtani? (G. R., Szentés.)

— **Felelet:** 1. Kiadóhivatalunkban kapható a Katholikus Almanach. Ebben a kért cimeket megtalálja. Ára 10 pengő ötven fillér. 2. Tapassza be az ól minden részét és füstölje kénnel (egy köbméter légürre két-három deka ként számítva), úgy, mint a hordókat szokták. A mérges gőzök el fogják ölni a rovarokat.

Kérdés: Ősszel körülbelül 2000 négyszögöl földembe buzát vetettem. Amikor a buza kikelt, három-négy héttel a kikelés után, négy éjszakán keresztül ötszáz birkát eresztettem a földre. Most olyan gyenge a buza, hogy valamivel erősíteni szeretném. Lehetséges-e ez és ha igen, mivel? (K. Gy., Danaszekcső.)

— **Felelet:** Hintse be buzáját katasztrális holdankint harminc kilogramm csilisalétrómmal, akkor, mikor nem harmatosak a növények.

Kérdés: 1. Vizslám első lába, ha az állat megáll, folytonosan rángatózik, hogyan lehetne a bajból kigyógyítani? 2. Rétem vízenyős, szeretném náddal, vagy gyékénnyel betelepíteni, hogyan volna ez lehetséges? (B. I., Hajduhadház.)

— **Felelet:** 1. Talán szopornycája volt; ezen esetben magától el fog mulni. 2. Nádasokban gyűjtsön gyökérdugványokat és ezeket ültesse el rétyén. A gyékényt is így szaporítják.

Kérdés: Filmszínészek szeretnék menni, hova forduljak felvétel végett? (G. M., Tiszalök.) — **Felelet:** Nálunk a filmszínészet meglehetősen kezdetleges fokon áll s még a jónevű mozisínészek sem tudnak kellő elhelyezést kapni és sokszor kénytelenek külföldre menni. Így filmszínészi iskola nincs. Egyes filmvállalatok és mozisínészek szoktak filmszínész tanfolyamokat rendezni. Filmiskola helyett ajánlatos, ha színészként végez; ilyen pl. a Rózsahegyi-féle (Budapest, VIII., Nép-színház-u. 22.), mert ennek elvégzése után esetleg mint színész is elhelyezkedhet. Többi kérdésére a Szerkesztői üzenetekben keresse a választ.

Kérdés: Hol lehet vadászfegyvert vásárolni részletfizetésre? (K. J., Konyár.) — **Felelet:** Forduljon a következő cégekhez: Zubek Bertalan és Társa, Budapest, IV., Muzeum-körut 29., Skaba és Plöckl, Budapest, V., Vilmos császár-ut 33.

Kérdés: Szerb megszállt területen születtem. Most szükségem volna a keresztlevelémre és az anyakönyvi kivonatra, hogyan kaphatnám meg a szükséges okmányokat? (Á. A., Maglóca.) — **Felelet:** Forduljon levélben az ottani anyakönyvvezetőséghez és a plébániahivatalhoz. Ha esetleg nem kapna választ, úgy bizza meg egy ottani ismerősét a kérdéses okiratok beszerzésével, ha pedig nincsen ott ismerőse, úgy ügyvéd útján kérheti a bizonyítványokat.

Kérdés: 1. Cséplőgépek van és részeseplést szoktunk végezni, kell-e cséplőgéphez felvett munkásokat baleset ellen biztosítanunk? 2. Mikor kell a nyolc és husz hold közötti kisgazdáknak a vagyonváltságot leróniok? (T. I., Surd.) — **Felelet:** 1. Igen. 2. Várja meg a vonatkozó rendelet megjelenését, amely rendezi az ezer holdon alóli birtokok vagyonváltságának lefizetését.

Kérdés: 1. Kiskoru vagyok, a nevemet szeretném megmagyarosítani, hogyan volna ez lehetséges? 2. Mennyibe kerül egy egylámpás rádiókészülék és milyen távolságban lehet vele hallgatni? (P. L., Kiskorpad.) — **Felelet:** 1. A némagyarosításhoz nagykorosítsassa magát és ha ez megtörtént, úgy adja be a

névmagyarosítás iránti kérvényét az alispáni hivatalba. A kérvényt a m. kir. belügyminiszterhez kell címezni. Ha szegény alapon kéri a névmagyarosítást, úgy 1.60 pengős bélyeget tegyen a kérvényre; egyébként 8 pengős okmánybélyeg szükséges. A kérvényhez mellékelje születési bizonyítványát, erkölcsi és helyhatósági bizonyítványát. 2. Körülbelül 40 pengő; egész Európát hallgathatja. — A levelében említett végrendeletet megtámadhatják, de nem valószínű, hogy megnyerik. A kért bért természetesen követelhetik. Tanácsos lenne minél előbb rendezni az ügyet, amit törvényes házassággal érhetnek el.

Kérdés: 1. Lehet-e külföldi gyárból órát hozatni? 2. Mennyibe kerül jelenleg a „Budapesti Ujság”? 3. Mi az értéke az 1922. évi márciusi 20.000 koronának? 4. Milyen növényt érdemes kerítésnövénynek használni? (P. J., Beckske.) — **Felelet:** 1. Lehet, de ma különösen indokolt, hogy a magyar pénz az országban bentmaradjon és magyar ember ne külföldi árut, hanem magyar árut vásároljon. 2. Hétköznap hat fillér, vasárnap tizenkét fillér. Előfizetési ára egy hónapra 1.50 pengő, negyedévre 4.40 pengő. 3. Körülbelül 600 pengő. 4. Kerítésnövénynek használják a gledicsiát, fagyalbokrot és a liceumot. Bármelyiket megkapja a faiskolákban.

Kérdés: 1912-ben kivándoroltam Amerikába feleségemmel és két gyermekemmel. Feleségem még ott meghalt, én hazajöttem és a feleségem hagyatéka még mindig az ő nevén szerepel. Egyik gyermekem már férjhez is ment és az ő részét eladta. Ki tartozik fizetni az illetéket? (K. B. Percse.) — **Felelet:** Az örökösödési illetéket az örökösök, a vételi illetéket a vevő tartozik fizetni.

Kérdés: A sik vadászterületünk a szomszédos erdőség mellett van. Az erdőből az őzek kijárnak a vetésre legelni. Van-e jogunk ilyenkor az őzeket lelőni? (Érdeklődő, Hajduhadház.) — **Felelet:** Ha az erdőből kijáró vadak az Önök vadászterületére járnak és Önök ott lövik le, bántódásuk nem lehet.

Kérdés: 1. Hány ember szükséges egy vadásztársulat megalakításához? 2. Kinek szabad vadászni a szőlőskertben, hogyha az vadászbérletbe nincsen kiadva? 3. Egyes embernek van-e joga vadászterületre árverezni? (B. M., Hajduhadház.) — **Felelet:** 1. Erre vonatkozóan nincsen szabály, amennyit a bérlő maga mellé vesz. 2. Senkinek. 3. Igen.

Kérdés: Mi szükséges ahhoz, hogy valaki szülész nő lehessen? (548. számú előfizető, Soltszentimre.) — **Felelet:** Hogy valaki szülész nő lehessen, el kell végeznie a bábaképző tanfolyamot. Ilyen van Budapesten, VIII., Rökk Szilárd-utca 33. szám. Szombathelyen, Gyár-utca. Szükséges kellékek: Házassági állapot, vagy betöltött huszonnégy életév, elemi és polgári iskolai végzettség. Felvétel végett az iskolák igazgatóságaihoz kell fordulni.

Kérdés: Földosztás alkalmával a mérnök az egyik parcella vázrajzát tévesen készítette el, amit a hatóság később visszautasított helyesítés végett. A mérnök a helyesítésért tíz pengőt követel. Jogos-e a követelés? (548. számú előfizető, Soltszentimre.) — **Felelet:** Ha a visszautasított vázrajz helyesítése a mérnök hibája miatt vált szükségessé, úgy a 10 pengő követelése nem méltányos.

Kérdés: 1. Hol kaphatok mozigépekről árajánlatot? 2. Hol szükséges mozgófényképszínház nyitására engedélyt kérni? 3. Kell-e a gépésznek kezelői vizsgát tennie? 4. Mennyi egy film kölcsöndíja? (Olvasó, Ujdombóvár.) — **Felelet:** 1. Forduljon Oláh György okl. gépészmérnök gépgyári képviselőhöz (Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 8. szám.) 2. A főszolgabíró útján a m. kir. belügyminisztériumtól. 3. Igen. 4. A film értékétől függ s néhány pengőtől ezer pengőig terjedhet.

Kérdés: Községi rendőr voltam és ugyancsak csekély nyugdíjat kapok. Hová forduljak nyugdíjam felemelése végett? (B. J., Bácsbokod.) — **Felelet:** A községi rendőrök nyugdíjáról a községi szabályrendelet intézkedik, tekintse azt meg a község-házán. Aztán adjon be kérvényt a vármegyei alispánhoz a járási főszolgabíró útján, nyugdíjának felülvizsgálása végett.

Kérdés: Melyik rádióállomás hallgatható Medgyesegyházáról kristályos készülékkel? (K. Gy., Medgyesegyháza.) — **Felelet:** Mivel az új Lakihegyi leadóállomást a közelmúltban bekapcsolták, Medgyesegyháza területén már hallgathatja Budapestet.

Kérdés: 1. Hány napig szavatossági hiba a körömrák a ló eladása után? 2. Mikor valorizálják a vitéségi érmek pót-díjait? (D. M., Somogyhárságy.) — **Felelet:** 1. A körömrák nem törvényes hiba, mert nem rejtett, azaz, a vétel alkalmával hozzáértő embernek észre kellett vennie. Az eladó a lovat visszavenni nem köteles. 2. Reméljük, hogy nemsokára; várjon türelemmel.

N. N., Szarvas: Névtelen levelekre nem válaszolunk.

N. N., 3848.: Önnek is szól az előbbi üzenet.

A FRIEDLER-féle szabadalmazott

GAMMA

hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legfőbbkétebb gyógyszere.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva!

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában, valamint a FRIEDLER LABORÁTORIUMBAN, VII., Murányi-u. 46.

Telefon: József 464—71.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

vac vac vac vac vac vac **A**

(Beküldte Lipták Ferenc Edelényből.)

2. Oszloprejtvény.

— eresd — árom — enyér — ógyszer — rány — ladár
— per — rvény — gyar — ndor — ápor — engyel
— ank — áró — ohács — óna — rok
— oldog — r — gy — urka — aptár

(Beküldte T. Belkovits István Esztergomból.)

3. Szórejtvény.

E vös vös vös
vös vös vös

(Beküldte Haramza Mariska Mohácsról.)

4. Pontrejtvény.

. k . c . a . i . á .

(Beküldte Őri Erzsébet
Csánigról.)

5. Szórejtvény.

J V R A P H S S
—
r

(Beküldte Dobó Lajos
Öttömösről.)

6. Pontrejtvény.

M . g . ö . t . k . f . c . k . k

(Beküldte Hegyi István Nógrádpalotásról.)

7. Szórejtvény.

szarvasmarha láz **Z Á S**

(Beküldte Ley Béla Szökédről.)

8. Betű- és szórejtvény.

erőd jár **E I T** $\frac{t}{v}$ (é = e) üt **S ny**

(Beküldte Kardics Jenő Gógánfűről.)

9. Verses rejtvény.

Nevem három betű, találd ki, mi vagyok!
Ha P-t teszel elé, egy nagy város vagyok.
Ha P helyett R-et illesztesz elém,
Nem serény az, aki e nevet viseli.
Viszont ha R helyett Ny-el olvasod,
Egy értékes bőri állat lesz az legott.

(Beküldte D. Szabó István Szegedről.)

10. Szórejtvény.

o o o o o o o **M P** (é = o)

(Beküldte Farkas Károly Kiskundorozsmáról.)

11. Pontrejtvény.

E . e . z . l . t . . é . z . e . a . e . s . e

(Beküldte Böde József Dunaföldváról.)

Petroleum-kályha égés közben is hor-
dozható, tiszta, üzem-
biztos, füstcső nélkül ég, csodás meleget ad, legolcsóbb
tüzelés. — Árak P 30-tól nagyság szerint.
Petroleum-gyorsfűzők. — **Viharlám-
pák. KARBID.** — **Acetylenégők**
és összes kellékek.

12. Szórejtvény.

se ül, se fekszik **A T** etet (— lál) por

(Beküldte Galkó Zoltán Mátéról.)

13. Szórejtvény.

o o **költemény** y
(e = é) n

(Beküldte Lajcsik Imre Gyöngyöshalásról.)

14. Számrejtvény.

1, 2, 6, 3, 8, 10, Leánynév.
5, 13, 4, 9, Minden gyermeknek van.
7, 12, 14, Konyhakerti növény.
1—14 Irredenta vers.

(Beküldte Elbert Mancsi Kálozról.)

15. Szórejtvény.

Másik fecske párja $\frac{E}{W}$ művel évszak **T**

(Beküldte Szabó László Kálozról.)

16. Szórejtvény.

nem fegnap
nem holnap × 2

(Beküldte Bajai János
Mohácsról.)

17. Szórejtvény.

Van neki husz t t
hold földje

(Beküldte László Ferenc
Szalazsáról.)

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz na-
pon belül okvetlenül juttassák hozzáunk, mert az elkésve érke-
zett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek
névsorával a 22-ik számban közöljük.

A 16-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: Jelige. 2. Betű- és szórejtvény: Pókháló.
3. Szórejtvény: Szomorú a nyárfaerdő. 4. Szórejtvény: Halál-
óra. 5. Névrejtvény: Szebeszttha Károly. 6. Betű- és szórejtvény:
Szekelyek. 7. Szórejtvény: Céllövész. 8. Szórejtvény:
Cseresznyevirág. 9. Pontrejtvény: Kerek kereken. 10. Szórejtvény:
Kopár. 11. Betű- és szórejtvény: Korong. 12. Pontrejtvény:
Cseresznyefavirág. 13. Névrejtvény: Árpád. 14. Pont-
rejtvény: Rothermere lord. 15. Szórejtvény: Baktérió. 16. Név-
rejtvény: Szenes Béla. 17. Pontrejtvény: Egy test, két lélek.
18. Betű- és szórejtvény: Gerlepár. 19. Szórejtvény: Az idő eljár.

Helyesen megfejtették: Németh Vince, Báblity Antal, Orosz
János, Böde József, Pál István, Jankó Béláné, ifj. K. Kovács László,
Szűcs János, Szakács Vera, Pintér János, Fodor György, Kovács
Lajos, ifj. Borics László, Hidegh Vilma, Berecz István, Katona
Sándor, Czédli Zsigmond, ifj. Szabegyinszky János, Somogyi Ist-
vanné, Mezey Juliska, Vincze László, Lehozky János, Farkas Ká-
roly, Szily Mariska, Farkas Pál, Őri Sándor, Ruzás Sándor, We-
szely Mihály, Tóth András, Őri Erzsébet, Bajai János, Hegyi Ist-
ván, Matthesz Pál, Dobó Lajos, Topa Benjamin, ifj. Kovács József,
ifj. Muzsi János, ifj. Csordás Sándor, Ernst István, Molnár Kál-
mán, Kardics Jenő, Németh Vince, Studinger Erzsike, Békefi László,
ifj. Harangozó Istvanné.

Jutalomkönyvet nyertek: Jankó Béláné (Oroszáza), Ko-
vács Lajos (Kisujszállás), Katona Sándor (Konyár), Matthesz
Pál (Nógrádmegyer), Pál István (Magyaregregy).

A 17-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését, a
megfejtők és nyertesek névsorával, jövő héten közöljük.

Szállítja a közismert szaküzlet:

Schvarcz József és Társa
Budapest, Vilmos császár-út 53. sz.

(Alapítva: 1884.)

(Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.)

A PARÓKA

BÜNYGYI REGÉNY. — IRTA HENRY BORDEAUX.

Nem tudom, hány emberrel esett meg, hogy egy orgyilkosság áldozatával ebédeljen és az orgyilkos szolgálja ki. Ilyen különös kalandban volt részem egy papnál és nem szoktam kéretni magamat, hogy az érdekes emlék hiteles történetével szolgáljak.

I.

Egy este, kegyetlen rossz időben, turista-bolyongásom közben egy falucskában kellett megállapodnom. Lehetetlen volt tovább menni a havas-esős viharban, éjszaka! Ám az egyetlen fogadó, haláleset miatt zárva volt. No de a legkisebb faluban is van egy menedék: a plébánia. Sok hegyvidéki plébános szerepel így irgalmas szamaritánusként.

Csak hogy ha a plébános ur nincs otthon, akkor jaj a fáradt turistáknak! A cselédek tetőtől-talpig végigmustrálják, szemükkal megmotozzák, kifagztatják — s ez a vizsgálat ritkán jár kedvező eredménnyel; könyörtelenül tovább küldik. De ha a plébános otthon van, azt mindjárt megtudja a vendég azokról a pillantásokról, melyeket a cselédek a paplak belseje felé vetnek. Ilyenkor csak lármát kell csapni és követelőzni, míg az ajtó nem nyílik valahol s egy hang nem szól:

— Isten hozta, barátom!

Ez a szó pedig, ha az ember átázott-fázott, éhes és bizonytalan az éji szállása, úgy hat, mint a kandalló tüze: világosságot és meleget jelent.

Én sem voltam minden aggodalom hiján, mikor besöngöttem a plébánián.

A cseléd, aki ajtót nyitott — férfi volt. Szavamra: rosszképű fickó volt. Szórtelen, sovány, kiugró pofacsontu, sárga arcú és beteg szemü. Csak félig nyitotta ki az ajtót s tán az orromra csapta volna, ha előreláthatóan nem dugtam volna hegymászóbotomat az ajtónyílásba.

— A plébános urral szeretnék beszélni.

— Nincs itthon!

— Bocsánat, hiszen hallom a hangját.

— Az esperes ur van nála.

Szándékosan kiabáltam:

— Mondja meg neki, hogy beszélni akarok vele.

Sikerült! A belsőbb szobából dallamos, barátságos hang szólt ki:

— Mi az, Antonio?

Antonio vereséget szenvedvén, eltűnt s ott hagyott engem szemtől-szembe gazdájával, akinek elmondtam bajomat s kértem vendégszeretetét.

A derék pap felelet helyett betuszkolt a dolgozószobájába, ahol egy másik egyházi férfiúnak mutatott be:

— Ime, esperes ur, egy turista, aki megmászta a Roche-Melon hegycsucsot...

A beszélgetés folyamán szemügyre vettem a két papot. A plébános fején kis fekete sapkát viselt, mely egész koponyáját betakarta. Széles, aszott, cserzett, küzködést és nyomoruságot tükröző arcán a jóság uralkodott: elfoglalta egész orcáját, vagyis inkább az orcák helyén lévő mélyedéseket és száját, szemét. Jóság áradozott egész valójáról.

A vendégpap kevésbé volt érdekes; választékos külső, mely elárulta a föllebbvalót.

A plébános most a furcsa inasnak adta ki az utasításokat.

— Antonio, hozz fel egy palack fehér bort. Az a legjobb étvágygerjesztő.

Antonio nem sietett engedelmességgel, sőt valami ellenségeskedéssel nézett reám.

— Aztán ágyat vetsz a kis szobában is.

Antonio nem mozdult.

— Nos, mit vársz?

Az inas feleletül olyasféle morgást hallatott, mint egy mérges házőrző eb. Nyilván ellenezte gazdája szivességét. A plébános látva, hogy Antonio nem engedelmességgel, mereven ránézett, megemelte fekete sapkáját és megvakarta fejebubját.

Ebben a pillanatban eltűnt Antonio! S a következő percben már megjelent egy asztalbetét-deszkával. Nem tudtam, minek tulajdonítsam ezt a villámgyors változást. Hogyan készíthet engedelmisségre egy vonakodó szolgát az a mozdulat, ahogy az ember megvakarja a fejét?

Az erős bor nem engedte, hogy belemélyedjek ebbe a rejtélybe. Az ebéd pompás volt. A leves sűrű, mint a püré, izletes egységbe foglalta a különféle zöltségek ízét. A piemonti módra készült rizs pedig olyan volt, hogy arról Párisban fogalma sincs senkinek.

Midőn e fogás szakácsára, Antoniora, az elismerés tekintetét emeltem, ő gyűlöletteljes pillantást vetett rám, mely lehütötte lelkesedésemet. Sőt a harmadik — erősen óhajtott — kínáláshoz sem jutottam volna, ha házigazdánk közbe nem lép! S mily meglepő: ugyanazon a különös módon, melyet már megfigyeltem, tudniillik, megvakarva fejebubját. Micsoda sajtós módja a parancsolásnak! Magam is megpróbáltam ezt a módszert, mikor azt akartam, hogy Antonio bort öntsön nekem: mutattam üres poharamra és koponyámra, de a legcsekélyebb siker nélkül. A plébánosnak ebben a mozdulatában valami titkos hatalmának kellett lennie.

A gyümölcsnél a társalgás megélénkült. Sokat mulattam például, mikor egy szomszéd plébános fura szólásait mesélték el, majd kitünő hangulatban tértem nyugalomra a kis szobában. Ágyam azonban nem volt megvetve. A plébános, aki idekísért gyertyával, már-már haragra gyult, de erényes lelke elfojtotta azt. Behívta Antoniót s ezuttal nem elégedett meg a kabalás jellel, hanem egészen levette sapkáját és kezét a fejére tette. Ekkor láttam, hogy teljesen kopasz és hogy koponyája behorpadt és mintegy belapított. Mintha csak összekalapálták volna.

Antonio erre hihetetlen fürgeséggel vetette meg az ágyat. Hát mégis csak kell Antonio és gazdája közt valami titoknak lenni, amelyben szerepe kell, hogy legyen a pap koponyájának: elég egy célzás erre a titokra s a gyanus szolga egyszerre olyan kezes lesz, mint a bárány.

Jóéjszákát kívántunk egymásnak. Szégyenlem, de megvallom: kulcsra zártam be az ajtót, amit pedig sehol sohasem szoktam tenni, de ez az Antonio sehogy sem tett nekem...

Reggel hétig aludtam, de éjjel néhányszor felébredtem, mert úgy tetszett, mintha lépések nesztét, vagy a kilincs megmozdulását hallottam volna.

II.

Reggel, amint beléptem az ebédlőbe, már ott találtam a két urat. Már megmiséztek s az esperes utra készült.

— Ha megengedi, Önnel tartok, esperes ur.

— Nagyon helyes.

Antonio szolgálta fel a reggelit s mintha jeleket adott volna az esperesnek, hogy utasítsa el indítványomat. Merőn ránéztem, erre abbahagyta a némajátékot. Azonban világosan láttam, hogy le akarta beszélni az esperest a velem való sétáról.

A borraivalót — legnagyobb meglepetésemre — nem fogadta el. Az esperes szólt is, hogy ne erőltessem.

— Sohasem fogad el semmit. Hasztalan próbálja.

(Folytatjuk.)

TRÉFÁK

Amit nem lehet.

Bakák gyakorlatoznak a kaszárnya udvarán: állást tanulnak. A vezénylő káplárnak sehogy sem tetszik egy ujonc állása. Odamegy hozzá, ráförmed:

— Hallja, maga Schwarz, úgy álljon előttem, hogy a cipőjének az orra egy lábfejnyi távolságra álljon egymástól.

— Nem lehet, káplár ur?

— Miért nem lehet?

— Azért, káplár ur, mert a cipőm negyvennégyes, a lábam pedig csak negyvenes.

(Beküldte Mezei József Dencsházáról.)

Óvatos gyermek.

Egy vendég a térdén lovagoltatja a család kisfiát.

— Ne félj, Palika, — mondja neki a vendég.

— Nem félnék én, bácsi, de tegnap már leestem egy számról, így hát félek.

(Beküldte Almásy Ferenc Püskiről.)

Cigányész.

Drótostót: Ha én király volnék, egy fazekat egy millió koronán alul meg se drótoznék.

Éhenkórász: Ha én király volnék, szalonnát ennék, zsirt innék és szénásszekeren aludnék.

Cigány: Ha én király volnék, piros selyemből volna a nadrágom és zöld selyemből volna rajta a — folt.

(Beküldte Szedlmayer Ferenc Rádról.)

A rádió.

— Julis, miért nem takarít jobban, miért hagyta itt ezeket a pókhálókat?

— Jaj, nagysága, ne tessék haragudni, azt hittem, hogy a rádiókészülékhez tartozik.

(Beküldte Sajgó Ferenc Kovácsszénájáról.)

Bakáéknál.

Zivataros nyári nap volt, zuhogott az eső, a százados ur tehát elrendelte, hogy nem lesz kivonulás, ehelyett a legénység az iskolaszobában elméleti oktatásban részesül. Az őrmester ur megszólalt egy ujoncot:

— No, Lucskó Péter, mondd csak meg, miért vagyunk mi itten?

Lucskó Péter vigyázzba vágja magát:

— Őrmester urnak jelentem alássan, azért, mert esik az eső.

(Beküldte Ádám Sándor Sajómerzséről.)

Iskolában.

— Mondd, Mórlicka, ha a mamád vásárol egy kalapot negyven pengőért, egy ruhát százhusz pengőért és egy pár cipőt harminc pengőért, mi az eredmény összesen?

— Rémes muri otthon a papával.

(Beküldte ifj. Böresök Imre Biharderecskéről.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

G. M., Tiszalök. Beküldött versei a szerelmi lírának azon csoportjába tartoznak, amelyben belső érzés nem hevíti a sorokat. Pedig eléggé ügyesen versel. Kíváncsiak vagyunk többi költeményére, küldjön nekünk néhányat az őszintebbek közül. — **K. I., Ság.** Versét a közlendő köze soroztuk. — **T. M. Tátra-Meltárháza.** Ezek a versek nyilvánvaló Ady-utánérzések. Nem érezzük ki belőlük írójának meggyőződését. Küldjön másokat, mert van tehetsége. — **Ifj. R. I., Debréte.** Kérjük, írja meg, hogy az „Amióta szerelembe estem” című verse saját alkotása-e?

L. B., Szőkéd. Szórejtvénye jó. — **K. J., Gógánfa.** Jó. — **P. V., Pat.** Rejtvénye jó; tréfája ezuttal nem vált be. — **D. Sz. I., Szeged.** Válogatunk belőlük. Kérésére a Tanácsadó felel. — **F. K., Kiskundorozsma.** Több jó van köztük. — **Egy hű előfizető.** Névtelenül nem fogadunk el sem tréfiát, sem rejtvényt. — **Ó. S., Csánig.** Egy tréfa jó; a rejtvényekből válogatunk. — **B. J., Dunaföldvár.** Jó. — **O. J., Edelény.** Pályázata beérkezett. — **Ifj. N. J., Csánig.** Rejtvénye jó. — **G. Z. M.** Közlünk belőlük. — **V. K., Pázmánhegy.** Fogadja leghálásabb köszönetünket azért, mert előfizetőink táborát szaporította. — **L. I., Gyöngyöshalász.** Közlünk belőlük. — **E. M., Kálóz.** A számrejtvény jó. — **Sz. L., Kálóz.** Jó. — **G. M., Tiszalök.** Pályázata beérkezett. Verseire később küldünk választ. — **W. M., Cserhatalap.** Válogatunk belőlük. — **F. L., Mezőkeresztes.** Köszönjük elismerő szavait; kérjük, ajánlja lapunkat ismerősei sorában. — **F. Á., Somlóvásárhely.** Pályázata beérkezett. A bírálat akkor történik, ha valamennyi vers beérkezett. — **K. I., Györság.** Ha öt rejt-

vényt megfejtett, részt vesz a sorsoláson. — **M. L., Gyöngyösoroszi.** A felvetett ötlet nagyon érdekes, foglalkozunk vele. — **9279. előfizető.** Panaszával foglalkozunk. — **Sz. J., Pereked.** Rendkívül jóleső elismerő soraiért fogadja a legőszintébb köszönetünket. Ön a leghihetőbb, legkészségesebb jóbarátaink egyike. Verspályázata beérkezett. A pályadíjak elküldése nemsokára megtörténik. — **Ifj. Cs. M., Jásztelek.** Kíváncságát a közeljövőben teljesíteni fogjuk. — **B. I., Esztergom.** Rejtvénye jó. — **L. F., Edelény.** Rejtvényeiből válogatunk. Felvetett gondolatát megvalósítjuk. — **V. Gy., Cinkota.** Tréfáiból közlünk. — **S. P., Soltszentimre.** A mutatványszámokat elküldöttük. Fogadja hálás köszönetünket szíves támogatásáért.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Május 6-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Felsődabas, Szeged, Táplóbicske.
— **Kirakodóvásár:** Senyeháza, Tiszakürt.

Május 7-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Eger, Érd, Győrasszonyfa, Háromfa, Jászfényszaru, Kápolna, Lesencetomaj, Pécs, Pécel, Répceszemere, Sárkeresztur, Sásd, Sopron, Szany, Tarcal, Tarján, Tiszaórs, Tolna, Tompa. — **Állatvásár:** Dunavecse, Szirák.

Május 8-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Karmacs (sertésvásár bizonytalan), Nagybjom (sertésvásár bizonytalan). — **Marha- és kirakodóvásár:** Szeghalom. — **Kirakodóvásár:** Dunavecse, Szirák.

Május 9-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Balatonlelle (sertésvásár bizonytalan), Bő, Pétervására, Vác.

Május 10-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Csaroda, Etyek, Jánk, Kapoles, Kecskemét, Koppányszántó (sertésvásár bizonytalan), Körmen (sertésvásár bizonytalan), Körösladány, Ócsöd, Pálháza, Somogyoszil.

Május 11-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Becsehely (sertésvásár bizonytalan), Gelse (sertésvásár bizonytalan). — **Marha- és kirakodóvásár:** Und.

Május 12-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Endrőd (bizonytalan), Liget. — **Ló- és marhavásár:** Patca.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak április hó 30-án.)

Gabonatözsde. Készárupiac: Buza 76 kg-os tiszavidéki 34.15—34.40, felsőtiszai 34.10—34.30, egyéb 33.95—34.15, 77 kg-os tiszavidéki 34.45—34.70, felsőtiszai 34.35—34.60, egyéb 34.20—34.45, 78 kg-os tiszavidéki 34.85—35.05, felsőtiszai 34.75—34.95, egyéb 34.55—34.75, 79 kg-os tiszavidéki 35.15—35.35, felsőtiszai 35.05—35.25, egyéb 34.85—35.15, 80 kg-os tiszavidéki 35.30—35.45, felsőtiszai 35.20—35.35, egyéb 35.00—35.15, rozs pestvidéki 32.90—33.00, más származású 32.85—32.95, takarmányárpa elsőrendű 30.50—31.25, középső 30.00—30.20, sörárpa felsőmagyarországi 34.00—35.00, egyéb 32.00—32.50, köles 29.00—30.50, zab elsőrendű 34.35—34.50, közép 34.10—34.25, tengeri tiszántuli 28.30—28.60, egyéb 27.50—27.75, búza májusra 34.10, októberre 31.90, magyar rozs májusra 32.80, októberre 27.90, tengeri májusra 27.90, júliusra 28.80 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 56—62, duplanullás finom tészta 50—54, nullás 50—54, kettős főző 48—52, négyes kenyérliszt 47—50, hatos 42—46, nullás rozsliszt 50—54 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért száz kilónként, minőség szerint: Bab, fehér 49—51, bab, tarka 34—36, bab, fűz 51—53, csillagfürt 25—26, csibehur 35—40, cukorcirok 34—36, fehérhere 190—220, kendermag, technikai célokra 48—50, köles, fehér 45—50, köles, vörös 30—32, köles, szürke 28—30, lenmag 48—50, lóheremag, arankatarta 30—32, lucerna 125—136, lucernamag, arankatartalom és minőség szerint 180—210, mák, étkezési célokra 58—70, muhar 50—54, mustár 40—45, nyulzapuka 150—170, pohánka 26—28 pengő.
Abraaktakarmányiac: Árpakorpa 26—26.50, buzakorpa 24.50, buzatakarmánykorpa 27, buzakonkoly 23.50—24, buzakorpa 24.50, buzatakarmánykorpa 27, buzakonkoly 23.50—24, buzakorpa 24.50, konkolydara 25—26, liszt 27—27.50, gabonamoslék szárítva 29.50, konkolydara 25—26, köleshéj darálva 14.50, lenmagpogácsa 29—29.50, repcepogácsa 27, repaszélet szárított 16.50—17, rozskonkoly 23.50—24, rozskorpa 25,

rozstakarmányliszt 27—27.50, szójababpogácsaliszt 36, tökmagpogácsa 31 pengő.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű, 6 15—16, réti széna, másodrendű, 6 11—14.50, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 8—10.50, muharszéna 15—18, alomszalma, elsőrendű 5, másodrendű 4.50—4.80 pengő métermázsánként.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: Csikó 30—80, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 400—530, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 225—500, alárendelt minőségű lovak 20—260, vágólovak 25—170 pengő.

Vágómarhavásár. Bika magyar másodrendű 0.72—0.76, bika tarka elsőrendű 0.90—1, kivételesen 1.04, másodrendű 0.78—0.88, harmadrendű 0.64—0.76, ökör magyar elsőrendű 0.94—1.10, másodrendű 0.72—0.92, ökör tarka elsőrendű 0.92—1.08, kivételesen 1.12, másodrendű 0.72—0.90, harmadrendű 0.50—0.70, tehén magyar elsőrendű 0.96—1.04, másodrendű 0.80—0.92, tehén tarka elsőrendű 0.86—0.98, kivételesen 1.04, másodrendű 0.64—0.84, harmadrendű 0.48—0.62, bivaly magyar 0.60—0.65, növendékmarha 0.64—0.88, kiesontozni való 0.22—0.46 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Sertésvásár. Elsőrendű öreg zsirsertés 1.48—1.50, másodrendű 1.36—1.42, fiatal nehéz 1.62—1.64, kivételesen 1.66, közép 1.60—1.64, könnyű 1.28—1.40, szedett közép 1.50—1.52, urasági angol 1.64—1.68, kivételesen 1.72, szedett angol 1.40—1.52, süldő 1.50 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Husvásár. Marhahus nagybani ára: Marhahus elsőrendű egészben 1.70—1.90, hátulja 1.84—2.08, eleje 1.66—1.80, másodrendű egészben 1.24—1.44, hátulja 1.46—1.70, eleje 1.08—1.30, csontoznivaló 0.76—1.04, növendékmarha elsőrendű egészben 1.76, borju 1.96—2.40, juh 1.30—1.44, zsiger 0.56—0.74, faggyu 0.55—0.90, csont 0.24—1, marhahéj 1.20—2.20, orr és köröm 0.30—0.40, láb 4 darab 2.40—4, pacal egészben 0.90—1.20, kilogrammonként 0.14—0.18, marhabél 7—8, borjufodor egészben 0.64—0.70, kilogrammonként 0.15—0.20, juhbél 0.80—0.96, marhavér 0.18 pengő. — **Marhahus a nyílt piacokon:** Vesepecsenye, tisztított 380—600, rostélyos, vastaghátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 140—280, gulyásnak való 80—200, marhanyelv 140—200 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Comb, felszeletelve 300—400, sütnivaló 200—340, pörköltnekvaló 160—240 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juheomb 180—240, gerinc, lapocka 160—200, pörköltnekvaló 140—160, bárányhús 240—300, eleje 200—240 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 280—300, comb, tarja, lapocka 250—300, friss oldalas 208—280, füstölt karaj, tarja, lapocka, oldalas 260—360, vidéki 300—400, olvasztani való szalonna 180—216, sózott kenyérszalonna 200—260, füstölt 220—260, háj 220—240, zsíros tepertő 200—260, sertészsír 220—320 fillér kilogrammonként.

Baromfi. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyuk 360—600, csirke 200—450, kappan 400—900, ruca 400—1200, lud 1000—2000, pulyka 800—1400 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyuk 240—350, csirke 260—350, kappan 320—350, hizott ruca 280—380, sovány 260—280, hizott lud 280—370, sovány 240—260, hizott pulyka 260—340, sovány 280—300, ludmáj 500—1600, ludzsír 300—400, ludaprólék 180—220 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 9—11, főzőtojás 8—9 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Haresa 500—600, csuka 240—360, ponty 200—300, kárász 180—220, compó 180—220, keszeg 100—160, kevert apró hal 160—170 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 37—41, lefőlőzött 14—16, tejszín 320—360, tejföl 180—220 fillér literenként, centrifugált teavaj tömbben 640—700, 10 dkg-os csomagolásban 700—780, főzővaj 480—560, szedett vidéki vaj 440—500, juhvaj 540—560, tehénturó 100—140, soványtehénturó 70—100, juhturó 300—400, keverturó 200—320, líptói turó 320—360, hazai ementáli sajt 480—600, hazai trappista sajt 280—400 fillér kilogrammonként.

Gyapju. A belföldi árak kilogrammonként 3.10—3.30 pengő között ingadoztak. Nevesebb uradalmi tételekért 3.40—3.50 pengőt is fizettek, azonban ma már nem lehet ezeket az árakat sem elérni.

Nyersbőr. Árak: Marhabőr (magyar) 176—184, marhabőr (tarka) 184—192, borjubőr (hosszu lábbal) 280—300, báránybőr 210—300 fillér kilogrammonként.

Szárzafűzelék és szárzajtásza. A nyílt piacokon: Lencse 70—108, hántolt egész borsó 96—160, feles 80—130, fehér aprószemű bab 40—60, nagyszemű 48—80, színes 42—70, finom árpakása 80—100, durva 60—76, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa 36—60, petrezselyem 30—40, zeller 60—120, őszifajta kalarabé 30—40, újdonság darabja 70—80, kevert zöldség 30—50, vöröshagyma 32—40, makói 40—48, vöröshagyma zöldjével csomója 6—12, fokhagyma 30—70, cékla 20—40, savanyított káposzta 30—50, kelkáposzta 50—80, fejessaláta 10—40, torna 50—180, máltai burgonya 70—100, róza 20—30, közönséges 10—18, kifli 28—40, tömör csiperkegomba 300—700, szárított gomba 600—1600, hónapos retek csomója 10—50, ecetes ugorka 100—140, vizes 70—80, savanyított zöldpaprika 100—140, spárga 150—400, sóska 30—100, tisztított paraj 16—40, gyökeres 10—28 fillér kilogrammonként, főzött paradicsom literje 80—100 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 100—120, közönséges 60—120, aszaltszilva 60—100, szilvaiz 140—160, gyümölcsiz 140—400, dió 100—140, dióbél 400—600, héjazottogyoró 300—400, mandula 600—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édesnemes paprika 440—560, gulyás 380—480, róza 290—400, erős 200—320, kereskedelmi 180—220, kék mák 120—150, közönséges 100—130, pergetett méz 220—260, házi szinszappan 140—180, közönséges 100—128 fillér kilogrammonként.

Borpiac: Csongrádon közepes kereslet és kínálat mellett csak kisebb tételekben történt eladás 70—85 fillér literenkénti áron. — **Debrecenben** kereslet, kínálat szünetel, a vendéglősök kisebb tételekben vásárolnak 80 filléres literenkénti áron alul. — **Gyöngyösön** közepes kereslet és kínálat mellett eladatott 60 hl. 10.2 fokos Otelló literenként 46 fillérért, 30 hl. 11 fokos fehér 64 fillérért, 80 hl. 12 fokos fehér 68 fillérért, 50 hl. 10 fokos fehér 60 fillérért, 40 hl. 12.5 fokos leányka 72 fillérért. — **Nagykovácsán** közepes kereslet és kínálat mellett eladatott 10 hl. 12 fokos 85 fillérért. — **Prónayfalván** közepes kereslet és kínálat mellett eladatott 24 hl. 13 fokos 71 fillérért. — **Szentmártonkútnál** készlet hiányában sem kínálat, sem kereslet nincsen. Korai fajoknál 75—80 százalék fagykár van. — **Szekszárdon** kereslet szünetel, kínálat közepes, csak kisebb tételek cserélnek gazdát maligandfokonként 4—5 filléres alapon. — **Ujfehértől** közepes kereslet és kínálat mellett eladatott 60 hl. 10.5 fokos 75 fillérért, 20 hl. 11 fokos 1 pengőért és kisebb tételekben 80—90 filléres alapon cseréltek a borok gazdát. — **Villányban** közepes kereslet és kínálat mellett eladatott 75 hl. 12 fokos 98 fillérért, 40 hl. 12.5 fokos 1.08 pengőért.

Pálinka. Tájékoztató árak: Törköly 4.70—4.90, szilva 5.80—6, seprő 4.40—4.50, borpárlat 6.80—7 pengő forgalmi adó nélkül, a vidéki földében, III. táblázat szerint.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára április hó 30-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 27.85 (28); dollár 5.70 (5.72); hollandi forint 2.30 (2.31); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:** Csehszlovákia 16.90 (16.98); szerb dinár 9.97 (10.07); francia frank 22.50 (22.70); lengyel zloty 64.05 (64.35); román lei 3.54 (3.59); olasz lira 30.02½ (30.22½); osztrák schilling 80.30 (80.70) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.10 (23.30); ezüst koronás 0.38 (0.40); régi ezüst forintos 1 (1.10); ezüst ötkoronás 2 (2.10) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.
KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Patkány-, egerirtő

„RATINOL“

Biztos hatású irtószer, gyökeresen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja RATINOL LABORATORIUM, BUDAPEST VII., Murányi-utca 36. szám.



Szakorvosi

rendelő vér- és nemi-betegek részére. Ezüst salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rökussal szemben)

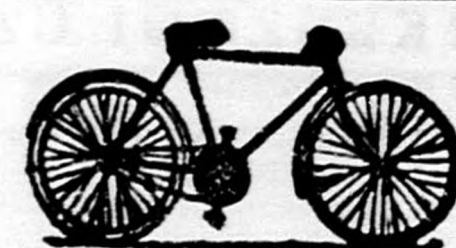
A GAZDATÁRSADALOM
ÉRDEKEINEK HARCOS SZÓSZÓLÓJA A

BUDAPESTI ÚJSÁG

Egyes szám ára
csak hat fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 10. SZ.

A világot 32 év óta
uraló eredeti angol **THE CHAMPION**



kerékpárokat mélyen leszállítva, havi 20—30 P részletre, kerékpár alkatrészeket, lámpa, nyereg-lánc, pedálokat nagybani gyári áron szállítunk.

Külső gumi 5.80 Pengőtől belső gumi 2.10 P-től. Gyermek biciklik olcsón kaphatók.

Láng Jakab és Fia kerékpárnagykereskedők, Budapest, József-körút 41. Ingyen küldi a 700 képes árjegyzékét. Alapítva 1869.

Gyűjtsünk előfizetőket a „Vasárnap“ részére!

Kölcsönt óhajtóknak fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz Budapest, Erzsébet-körút 2. Tel. J 418-79
Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd **amortizációs** kölcsönt 7½ százalékos típusban **készpénzben is.** Amerikai bankkölcsönt **bekebelezési illetékmentesen** kötelezvényre kaphatnak 5—10 évre. **Zöldhittel és terményelőleg!** **Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.**

Európa földalmi és nyomdai részvénytársaság (igazgató Schmldek Tibor dr.), Budapest, VI., Ó-utca 12. sz.